

วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง
ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

**PROBLEMS AND SOLUTIONS ANALYSIS FOR ACCRUAL
ACCOUNTING OF VOCATIONAL COLLEGES UNDER THE
OFFICE OF THE VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION**

รัชนิวรรณ ศรีทองเพ็ญ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง
ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

รชนีวรรณ ศรีทองเพ็ญ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง
ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
Problems and Solutions Analysis for Accrual Accounting of
Vocational Colleges under the Office of the Vocational
Education Commission

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวรัชนีวรรณ ศรีทองเพ็ง

วิชาเอก

การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง

ปีการศึกษา

2554

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ปานมณี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมลภ พิเชฐกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนงกรณ์ กุณฺทลบุตร)

วันที่ 18 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2555

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ชื่อ-นามสกุล	นางสาวรัชนิวรรณ ศรีทองเพ็ญ
วิชาเอก	การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง ระดับปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน และแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมของงานการบัญชี วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้างานการบัญชี จำนวน 204 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้างานการบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1-5 ปี ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านเอกสารมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย ด้านบัญชีย่อย ด้านการปิดบัญชี ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นต้น ด้านรายงานการเงิน และด้านทะเบียน ตามลำดับ ส่วนระดับปัญหาในการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านระบบงานมีระดับปัญหาสูงสุด รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านผู้บริหาร ด้านการปฏิบัติงาน ตามลำดับและพบว่าแนวทางแก้ไขปัญหการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างที่เหมาะสมได้แก่ การจัดให้มีบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การจัดอบรมอย่างต่อเนื่อง และการใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปในงานการบัญชี นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน และปัญหาด้านระบบงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Independent Study Title	Problems and Solutions Analysis for Accrual Accounting of Vocational Colleges under the Office of the Vocational Education Commission
Name-Surname	Miss Ratchaneewan Srithongperng
Major Subject	Accounting
Independent Study Advisor	Assistant Professor Supa Tongkong
Academic Year	2011

ABSTRACT

The purposes of this independent study were to study integrity level of operation in accrual accounting, level of problems in operation, and appropriate solutions of accounting job in vocational colleges under the Office of the Vocational Education Commission. The samples consisted of 204 participants who were head of accounting departments, and the questionnaire was used as an instrument for data collection. Statistics which were used for data analysis included Percentage, Mean, and Standard Deviation while hypothesis testing was done by using Pearson Correlation Coefficient.

The results showed that the majority of head of accounting departments were female with ages ranging from 31 to 40 years old. Besides, the level of education was mostly Bachelor's degree with working experience between one to five years. The overall integrity level of operation in accrual accounting was at high level. Considering each of the aspects, the highest integrity level was from documentation, followed by the book of final entry, subsidiary account, closing account, the book of original entry, financial report, and registrations, respectively. The overall level of problems regarding accrual accounting was at medium level. Considering each aspect, the result indicated that the highest level of problems came from the aspect of job position level, followed by personnel, executives, and operation, respectively. Moreover, the result also revealed that appropriate solutions for accrual accounting included adequate persons for operation, continuous training, and the use of accounting software. Furthermore, problems in terms of personnel, operation, and work system were inversely related to integrity level of accrual accounting at 0.01 level of significance.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างสูงจาก ดร.พนารัตน์ ปานมณี ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ช่วยศาสตราจารย์วัลลภ พิเชฐกุล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณามอบวิชาความรู้อันมีค่าให้แก่ผู้วิจัยนำไปใช้ในการค้นคว้าอิสระ ขอขอบพระคุณหัวหน้างานการบัญชีทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการออกแบบสอบถามที่เป็นประโยชน์ในการศึกษา

คุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากงานค้นคว้าอิสระนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีทั้งหมดแก่พ่อแม่และครูอาจารย์ ที่ให้การสนับสนุน อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ขอบคุณเพื่อนนักศึกษา ACX53 ที่ให้การช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจตลอดมา หากการศึกษาครั้งนี้ขาดตกบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์ในส่วนใด ผู้วิจัยกราบขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

รัชนิวรรณ ศรีทองเพิง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.6 กรอบแนวคิด.....	4
1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 ข้อมูลทั่วไปสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบัญชีภาครัฐ.....	9
2.3 หลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 2.....	10
2.4 กระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา.....	17
2.5 ความสมบูรณ์ของกระบวนการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง.....	21
2.6 สาเหตุและสภาพปัญหาการดำเนินการด้านการเงินการคลังภาครัฐ.....	22
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	30
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	34
4. ผลการวิเคราะห์.....	36
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4.2 ผลการวิเคราะห์.....	37
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	63
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	63
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย.....	73
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	77
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต.....	79
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	82
แบบสอบถาม.....	83
ประวัติผู้เขียน.....	90

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	34
4.1 แสดงจำนวน(ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน.....	37
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา.....	39
4.3 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ เกี่ยวกับจำนวนผู้ปฏิบัติงานบัญชี จำแนกตามระดับ ความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	43
4.4 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับปัญหาในการปฏิบัติงาน การจัดทำ บัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	48
4.5 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ เกี่ยวกับจำนวนหัวหน้างานการบัญชีที่มีปัญหาใน การปฏิบัติงานบัญชี การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับปัญหา.....	49
4.6 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในแนวทางแก้ไข การปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา.....	52
4.7 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ เกี่ยวกับจำนวนหัวหน้างานการบัญชีที่มีความ คิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับความคิดเห็น..	54
4.8 แสดงความสัมพันธ์ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชี ตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา.....	55
4.9 แสดงความสัมพันธ์ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำ บัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา.....	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10 แสดงความสัมพันธ์ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คลังของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	58
4.11 แสดงความสัมพันธ์ระดับปัญหาด้านผู้บริหารกับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คลังของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	60
4.12 แสดงความสัมพันธ์ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คลังของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	61

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงกระบวนการการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คลังของวิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	24

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเริ่มมีการใช้ระบบบัญชีส่วนราชการตั้งแต่ พ.ศ. 2473 และมีการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีโดยนำระบบบัญชีตามเกณฑ์เงินสดมาใช้ ในปี พ.ศ. 2510 และได้มีการปรับเปลี่ยนแก้ไขมาโดยตลอด จนกระทั่งรัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงบประมาณจากเดิมที่เน้นควบคุมการใช้จ่ายเงินเป็นระบบแบบมุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยเฉพาะแผนการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณการเงินการบัญชีและพัสดุที่มุ่งเน้นการทำงานที่ให้ความสำคัญกับผลผลิต ผลลัพธ์ ความคุ้มค่าการใช้จ่ายเงิน และการกระจายความรับผิดชอบในการบริหารงบประมาณในการผลิตผลผลิตและบริการตามพันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพแทนการควบคุมการรับ - จ่ายเงิน

การบริหารที่มุ่งเน้นผลงานและผลลัพธ์จำเป็นต้องใช้ข้อมูลทางการเงินในการตัดสินใจ จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดเพื่อผลิตผลผลิตอย่างคุ้มค่า จึงจำเป็นต้องทราบข้อมูลต้นทุนในการผลิตผลผลิตและบริการ นอกเหนือจากข้อมูลที่เป็นการรับ-จ่ายเงินสดซึ่งการบัญชีตามเกณฑ์เงินสดไม่สามารถให้ข้อมูลที่แท้จริงของการดำเนินงานได้เหมาะสมและเพียงพอ ดังนั้นจึงนำระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้างมาใช้แทนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสด เพราะระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้างจะให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของหน่วยงานราชการได้สมบูรณ์มากกว่า และใช้ในการประเมินผลการบริหารงานและดำเนินงานได้ดีกว่าระบบบัญชีเกณฑ์เงินสด ระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างจะให้ข้อมูลทางการเงินที่เป็นประโยชน์ในขอบเขตที่ชัดเจน สามารถวางแผนเกี่ยวกับการเงินในอนาคตได้ ดังนี้

1. เป็นการแสดงข้อมูลของทรัพยากรโดยรวม คือ นอกจากจะแสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระแสเงินสดแล้วยังให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์และหนี้สินต่าง ๆ ซึ่งทำให้สามารถวางแผนสำหรับความต้องการเงินทุนในอนาคต

2. เป็นการแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายทั้งหมด ที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสดซึ่งจะช่วยให้การประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้มีความจำเป็นต่อการตัดสินใจในระดับรัฐบาลโดยรวม ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายมีความสำคัญกับการตัดสินใจจัดหาเงินทุน

สำหรับกิจกรรมในอนาคต และยังสามารถวัดต้นทุนรวมของการให้บริการของหน่วยงานและวัดต้นทุนของโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

3. ทำให้สามารถบันทึกต้นทุนทั้งหมด รวมทั้งค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์และต้นทุนของการดำเนินงานต่าง ๆ การรับรู้ต้นทุนของรายการที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด ทำให้การคิดมูลค่าของต้นทุนในการดำเนินงานถูกต้องกว่าการรับรู้เฉพาะรายการที่เป็นเงินสดเพียงอย่างเดียว(แนวทางปฏิบัติทางบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ, 2546)

หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้นำระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้างมาใช้แทนระบบบัญชีตามเกณฑ์เงินสดตั้งแต่ พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา โดยหน่วยงานก็ได้เตรียมความพร้อมในการนำระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้างมาใช้โดยการจัดสัมมนาฝึกอบรมแก่ผู้ปฏิบัติงานในช่วงแรก แต่อย่างไรก็ตามปัญหาในการปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานก็ยังปรากฏอยู่เสมอส่งผลให้รายงานบัญชีในภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษายังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาของการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงแก้ไขการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษา และเสนอผลการศึกษาแก่ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. หน่วยงานราชการ ผู้ที่สนใจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ต่อไป

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. เนื้อหาการวิจัย

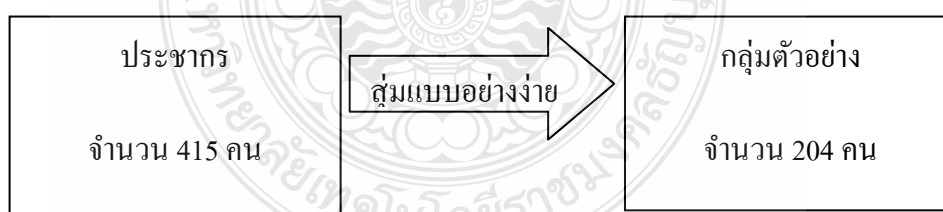
1.1 ศึกษากระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2 ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

- ด้านบุคลากร
- ด้านระบบงาน
- ด้านการปฏิบัติงาน
- ด้านผู้บริหาร

1.3 ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ หัวหน้างานบัญชีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำนวน 415 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ หัวหน้างานบัญชีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำนวน 204 แห่ง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบอย่างง่ายดังนี้

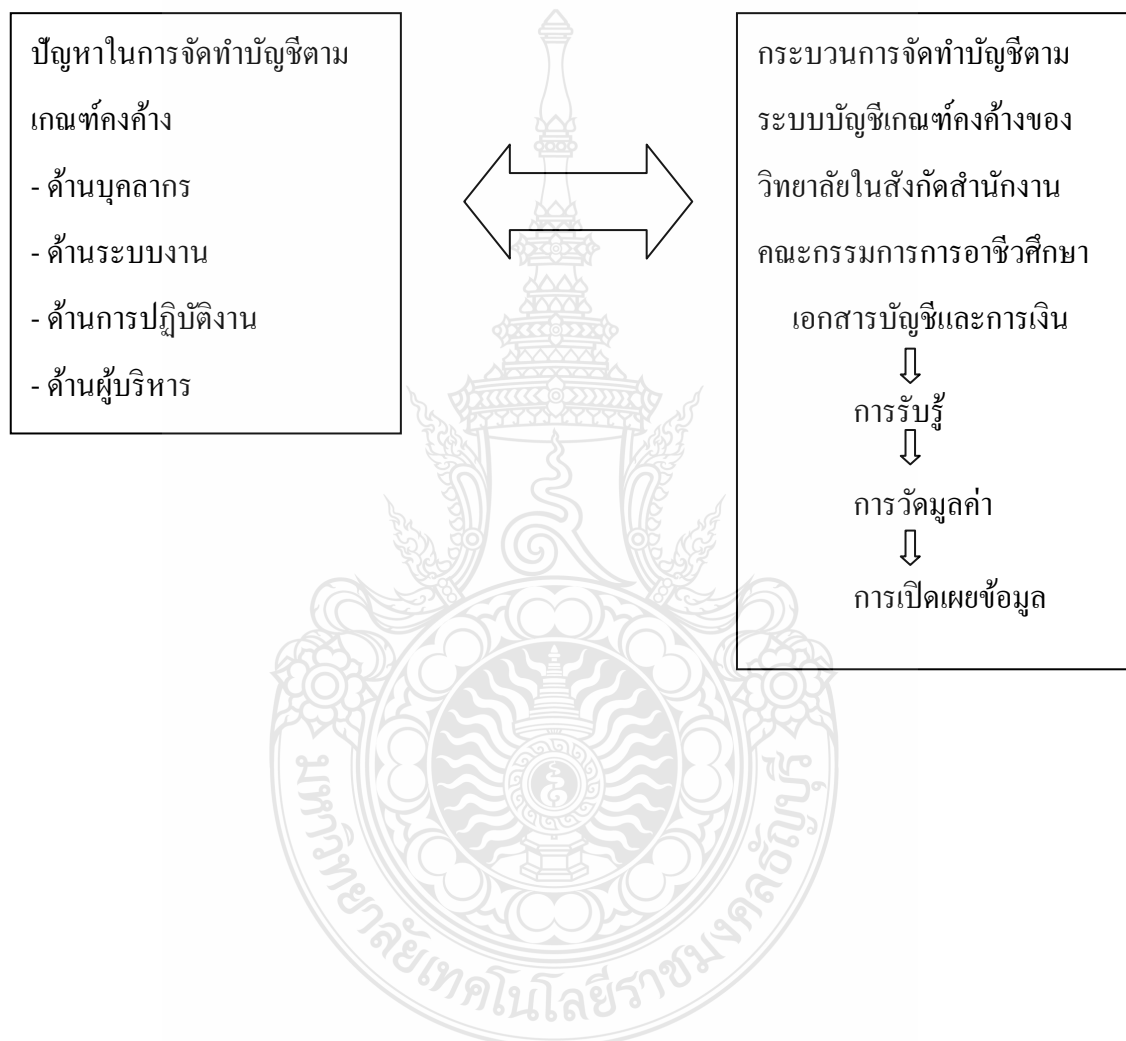
3. พื้นที่ในการศึกษา คือ วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2554 - กุมภาพันธ์ 2555

1.5 สมมติฐานการวิจัย

ระดับปัญหาในการทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.6 กรอบแนวคิดของการศึกษา

1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เกณฑ์เงินสด หมายถึง วิธีการบัญชีที่บันทึกที่กรายได้ และค่าใช้จ่ายต่อเมื่อได้รับเงินหรือจ่ายเงินไปจริง ทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงงวดเวลาที่เกี่ยวข้องของเงินที่ได้รับมาหรือจ่ายไปนั้น

เกณฑ์คงค้าง หมายถึง หลักเกณฑ์ทางบัญชีที่ใช้รับรู้รายการและเหตุการณ์เมื่อเกิดขึ้น มิใช่รับรู้เมื่อมีการรับหรือจ่ายเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งทำให้รายการและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้รับการบันทึกบัญชีและแสดงในงบการเงินภายในงวดที่เกี่ยวข้องกับการเกิดรายการและเหตุการณ์นั้น

ปัญหาในการจัดทำบัญชี หมายถึง ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านระบบงาน ปัญหาด้านผู้บริหาร ซึ่งผลให้การปฏิบัติงานบัญชีไม่เป็นไปตามกระบวนการจัดทำบัญชีที่กำหนดไว้

ความสมบูรณ์ของกระบวนการจัดทำบัญชี หมายถึง การจัดทำเอกสาร สมุดบัญชี ทะเบียนต่าง ๆ ตามคู่มือระบบบัญชีส่วนราชการเกณฑ์คงค้าง กรมอาชีวศึกษา อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และนำส่งรายงานการเงินประจำเดือนและรายงานการเงินประจำปีภายในระยะเวลาที่กำหนด

วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีจำนวน 415 แห่ง ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิค	110 แห่ง
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	36 แห่ง
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	43 แห่ง
4. วิทยาลัยสารพัดช่าง	53 แห่ง
5. วิทยาลัยการอาชีพ	142 แห่ง
6. วิทยาลัยพณิชยการ	5 แห่ง
7. วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมต่อเรือ	3 แห่ง
8. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม	2 แห่ง
9. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว	3 แห่ง
10. วิทยาลัยประมง	4 แห่ง
11. กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง	1 แห่ง
12. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ	11 แห่ง
13. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์	1 แห่ง
14. ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตร	1 แห่ง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบัญชีภาครัฐ
3. หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 2
4. กระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
5. ความสมบูรณ์ของกระบวนการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง
6. สาเหตุและสภาพปัญหาของการดำเนินการด้านการเงินการคลังภาครัฐ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลทั่วไปสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา : 2554) กรมอาชีวศึกษาเริ่มจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. 2441 เมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา โดยการจัดการศึกษาพิเศษ หมายถึง การเรียนวิชาเฉพาะซึ่งก่อให้เกิดความชำนาญเฉพาะด้าน และในปี 2452 ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเภทคือ โรงเรียนสามัญศึกษา สอนวิชาสามัญ และโรงเรียนวิสามัญศึกษาสอนวิชาชีพ เช่น แพทย์ พณิชยการ ครู เป็นต้น และปี 2453 ได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรกคือ โรงเรียนพณิชยการที่วัดมหาพฤฒารามและวัดราชบูรณะ ต่อมาในปี พ.ศ. 2456 ได้จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ. 2460 ได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม ต่อมาแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ได้กำหนดให้วิสามัญศึกษาคือ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพณิชยการ เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพ และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2479 ได้ประกาศคำว่า “อาชีวศึกษา” เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทยโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ อาชีวศึกษา ชั้นต้น ชั้นกลาง และสูง โดยรับนักเรียนที่จบจากโรงเรียนสามัญศึกษาทุกระดับ และในปี พ.ศ. 2481 ได้มีพระราชกฤษฎีกาวางระเบียบราชการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงธรรมการ(กระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบัน) โดยจัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรม คือ กรมสามัญศึกษา ทำหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ และกรมวิชาการ

ทำหน้าที่จัดการศึกษาสาขาอาชีพ โดยแบ่งออกเป็น 4 กอง ประกอบด้วย สำนักงานเลขาธิการกรม กองตำรา กองสอบไล่ และกองอาชีวศึกษา ต่อมาปี พ.ศ. 2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม โดยกระทรวงธรรมการได้เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการ และตั้งกรม อาชีวศึกษาขึ้นแทนกรมวิชาการ ส่วนกองวิชาการเป็นกอง ๆ หนึ่งในกรมอาชีวศึกษา ดังนั้น กรม อาชีวศึกษา จึงได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484 และในปี พ.ศ. 2495 ได้มี พระราชกฤษฎีกาจัดระเบียบหน่วยงานในกรมอาชีวศึกษา โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง คือ สำนักงานเลขาธิการกรม กอง โรงเรียนการช่าง กอง โรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม กอง โรงเรียนเกษตรกรรม กองวิทยาลัยเทคนิค กองส่งเสริมอาชีพ และกองออกแบบและก่อสร้าง นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคขึ้น 4 แห่ง ทั่วประเทศ คือ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ(2495) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ - สงขลา(2497) วิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - นครราชสีมา(2499) วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ - เชียงใหม่(2500)

ในปี พ.ศ. 2501 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์กร SEATO โดย มหาวิทยาลัยฮาวาย มาช่วยในการปรับปรุง ตามหลักสูตร โครงการฝึกช่างฝีมือ และฝึกอบรมครูวิชา ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ และช่างเชื่อมโลหะ ทำให้ในปี พ.ศ. 2503 นักเรียนใน ประเภทช่างอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งต้องเปิดการเรียนการสอนใน 2 ผลัด ต่อมาในปี พ.ศ. 2508 ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันในการก่อตั้ง วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น และได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟในปี พ.ศ. 2509 ในการ ปรับปรุงโรงเรียนการช่างสตรีจำนวน 35 แห่ง และในปี พ.ศ.2512 ประเทศออสเตรเลียเข้ามา ช่วยเหลือในการจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และในปีเดียวกันนี้สถานศึกษาหลาย แห่งได้รับการพัฒนาและเปิดสอนจนถึงระดับ ปวส. และยกฐานะจาก โรงเรียนเป็น วิทยาลัย โดย แห่งแรกคือวิทยาลัยพณิชยการพระนคร จนกระทั่งปี พ.ศ. 2522 กรมอาชีวศึกษามีวิทยาลัยในสังกัด จำนวน 90 แห่ง

ในปี พ.ศ. 2523 ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา โดยกำหนดให้มี 10 หน่วยงาน ทำให้เกิดหน่วยงานใหม่คือ กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กองวิทยาลัยเทคนิค กอง วิทยาลัยอาชีวศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 ได้มีการจัดตั้ง “วิทยาลัยการอาชีพ” ในพื้นที่จังหวัด มุกดาหาร และแม่ฮ่องสอน และในปี พ.ศ. 2531 ได้รับความช่วยเหลือจากเยอรมันในการพัฒนา อาชีวศึกษาทวิภาคี ต่อมาในปี 2532-2533 ได้รับความช่วยเหลือจาก UNDP ในการจัดตั้งสถาบัน พัฒนาครูอาชีวศึกษา นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจากประเทศต่าง ๆ ในแถบทวีปยุโรปอีก มากมายรวมถึงหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาด้านอาชีวศึกษา

จนกระทั่งในปี 2533 สามารถประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทำให้ในปี พ.ศ. 2533 - 2535 มีผู้สนใจเรียนอาชีวศึกษามากขึ้น ส่งผลให้มีการจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่มขึ้นอีก 20 แห่ง และมีพระราชกฤษฎีกาเพิ่มหน่วยงานเป็น 11 หน่วยงาน โดยเพิ่มสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระระดับกอง และในระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2539 ได้มีวิทยาลัยเพิ่มขึ้นจำนวน 93 แห่ง โดยเป็นวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 60 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่างจำนวน 25 แห่ง และอีก 8 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปสู่ท้องถิ่น และในปี พ.ศ. 2538 กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ในด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทางไกล และในระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2539 ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลเบลเยียมในการพัฒนากำลังคนสาขาวิชาเทคนิคการผลิตและการพัฒนาสื่อการสอน ต่อมาปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลให้การสนับสนุนจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่ง และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง

วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาในจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 415 แห่ง ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิค	110 แห่ง
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	36 แห่ง
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	43 แห่ง
4. วิทยาลัยสารพัดช่าง	53 แห่ง
5. วิทยาลัยการอาชีพ	142 แห่ง
6. วิทยาลัยพณิชยการ	5 แห่ง
7. วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	3 แห่ง
8. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม	2 แห่ง
9. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว	3 แห่ง
10. วิทยาลัยประมง	4 แห่ง
11. กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง	1 แห่ง
12. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ	11 แห่ง
13. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์	1 แห่ง
14. ศูนย์ฝึกอบรมวิสาหกรรรมเกษตร	1 แห่ง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีภาครัฐ

นับจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจที่ประเทศไทยประสบในปี 2540 ได้ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อการบริหารหน่วยงานภาครัฐอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หน่วยงานภาครัฐทุกแห่งตลอดจนข้าราชการต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อทำการแก้ไขปัญหาของประเทศ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้มีนโยบายปฏิรูประบบบริหารภาครัฐขึ้น เพื่อเปลี่ยนแปลงระบบบริหารภาครัฐแบบเดิมไปสู่รูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐจะครอบคลุมใน 5 ด้าน คือ

1. แผนการปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจและวิธีการบริหารงานของภาครัฐ
2. แผนการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณ การเงินและพัสดุ
3. แผนการปรับเปลี่ยนระบบบริหารบุคคล
4. แผนการปรับเปลี่ยนกฎหมาย
5. แผนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม

สำหรับนโยบายที่จะปฏิรูประบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามแผนการปฏิรูประบบการบริหารภาครัฐ ทำให้กระทรวงการคลังได้มีการพัฒนางานด้านต่าง ๆ เช่น ระบบการรับ-จ่ายเงิน ระบบบัญชีภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการพัฒนาระบบบัญชีภาครัฐ จะเป็นการปรับเปลี่ยนระบบบัญชี จากเดิมที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้ส่วนราชการบันทึกบัญชีส่วนราชการตามเกณฑ์เงินสดที่จะเน้นในเรื่องรายจ่ายและรายละเอียดของงานเป็นหลัก มาเป็นการกำหนดนโยบายและวางระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งเกณฑ์คงค้าง คือ การบันทึกรายการบัญชีจะบันทึกต่อเมื่อรายการนั้นได้เกิดขึ้นแล้วไม่ใช่เมื่อมีการรับหรือจ่ายเงินออกไป ซึ่งจะเหมือนกับบัญชีสาขาและเอกชนทำ เนื่องจากระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมีความจำเป็นที่จะต้องทราบถึงต้นทุนกิจกรรม ต้นทุนผลผลิต ส่งผลให้การบันทึกบัญชีตามเกณฑ์เงินสดไม่สามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลในการจัดทำงบประมาณแบบใหม่ จึงมีการเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชีมาเป็นเกณฑ์คงค้าง เพื่อให้ส่วนราชการสามารถแสดงข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่ถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2544 กระทรวงการคลังได้ประกาศหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชี และต่อมาในเดือนพฤศจิกายน 2545 กรมบัญชีกลางได้จัดทำคู่มือปรับเปลี่ยนระบบบัญชีส่วนราชการจากเกณฑ์เงินสดเข้าสู่เกณฑ์คงค้างเพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตั้งแต่ปี

งบประมาณ 2546 ซึ่งกรมบัญชีกลางได้มีนโยบายให้ส่วนราชการทุกแห่งทำการปรับเปลี่ยนจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง

เดือนมกราคม พ.ศ. 2546 กรมบัญชีกลางได้ประกาศหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 โดยมีการปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น กระทรวงการคลังจึงประกาศยกเลิก หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 1 โดยให้ใช้ฉบับที่ 2 แทน

2.3 หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2

(กลุ่มมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ, กรมบัญชีกลาง:2546) ได้ประกาศใช้หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของหลักการและนโยบายบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ

1. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระบบบัญชีและจัดทำงบการเงินตามเกณฑ์คงค้างได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้ตรวจสอบบัญชีในการตรวจสอบงบการเงินของหน่วย
3. ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจในความหมายของข้อมูลที่แสดงในงบการเงิน

ส่วนประกอบของหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

1. หลักการและนโยบายบัญชีทั่วไป
2. หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์
3. หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับหนี้สินและส่วนทุน
4. หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับรายได้
5. หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย

หลักการและนโยบายบัญชีทั่วไป

1. หน่วยงานที่เสนอรายงาน (Reporting Entities)

1) หน่วยงานที่เสนอรายงาน คือ กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในการพิจารณากำหนดว่าหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานนั้น นอกจากจะเข้าหลักเกณฑ์ตามคำนิยามดังกล่าวแล้วยังอาจพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบด้วย ได้แก่ การมีสถานะเป็นนิติบุคคลของหน่วยงาน อำนาจในการควบคุมถือครองและใช้ทรัพยากรของหน่วยงานเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ความสำคัญหรือขนาดของหน่วยงาน เหตุผลทางวัฒนธรรมและการเมือง

2) การกำหนดหน่วยงานที่เสนอรายงาน ให้ใช้หลักของการควบคุมเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

3) สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้รัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นหน่วยงานที่ปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารบุคคล การเงินและการคลัง แต่เพื่อประโยชน์ในการกำกับ ส่วนท้องถิ่นกำหนดระบบบัญชีให้สอดคล้องกับหลักการและนโยบายบัญชีที่กระทรวงการคลังกำหนด และจัดส่งงบการเงินในรูปแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดเพื่อนำมาวิเคราะห์ภาพรวม การเงิน การคลังของประเทศ

2. งบการเงิน

1) งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป มีเป้าหมายในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน

2) งบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

3) งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปของหน่วยงานภาครัฐจะต้องเป็นงบการเงินที่รวมเงินทุกประเภทและรวมทุกหน่วยงานย่อยที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานภาครัฐนั้น

3. ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน

1) ความเข้าใจ

2) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

3) ความเชื่อถือได้ หมายถึง การแสดงรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ ข้อมูลมีความเป็นกลาง และจัดทำงบการเงินโดยใช้หลักความระมัดระวัง

4) ความเปรียบเทียบกันได้ โดยผู้ใช้งบการเงินสามารถเปรียบเทียบงบการเงินของหน่วยงานในรอบระยะเวลาต่างกันเพื่อคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น และสามารถเปรียบเทียบงบการเงินระหว่างหน่วยงานเพื่อประเมินฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน

5) การบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง หมายถึง หลักเกณฑ์ทางบัญชีที่ใช้รับรู้รายการและเหตุการณ์เมื่อเกิดขึ้น มิใช่รับรู้เมื่อมีการรับหรือจ่ายเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งทำให้รายการและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้รับการบันทึกบัญชีและแสดงในงบการเงินภายในงวด

ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดรายการและเหตุการณ์นั้น ในทางบัญชีการรับรู้รายการเมื่อเกิดขึ้นเป็นการบันทึกสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนทุน รายได้และค่าใช้จ่าย เมื่อเป็นที่ค่อนข้างแน่นอนว่าหน่วยงานจะได้รับหรือสูญเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสามารถวัดมูลค่าของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ และการจัดทำงบการเงินตามเกณฑ์คงค้างจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายการในอดีตที่เกี่ยวข้องกับการรับจ่ายเงินสดและให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผูกพันที่หน่วยงานต้องชำระหรือได้รับเป็นเงินสดในอนาคต ดังนั้นเกณฑ์คงค้างจึงเป็นหลักการที่แสดงให้เห็นผลกระทบจากการใช้จ่ายเงิน โดยเฉพาะเงินงบประมาณในปัจจุบันที่มีต่อความสามารถของหน่วยงานในการให้บริการ

6) การดำเนินงานต่อเนื่อง คือ งบการเงินต้องจัดทำอยู่บนข้อสมมติฐานของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของหน่วยงานนั้น การพิจารณาข้อสมมติฐานของการดำเนินงานต่อเนื่องของหน่วยงานขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงของแต่ละกรณี โดยการพิจารณาที่เหมาะสมจะใช้การพิจารณากับหน่วยงานภาครัฐมากกว่ารัฐบาลในภาพรวม

7) การโอนสินทรัพย์และหนี้สินระหว่างหน่วยงาน โดยการโอนสินทรัพย์และหนี้สินจากหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่งตามนโยบายของรัฐบาล ให้รับรู้มูลค่าตามบัญชีสุทธิของสินทรัพย์ และการโอนย้ายสินทรัพย์และหนี้สินของหน่วยงานหนึ่งไปอีกหน่วยงานหนึ่ง หากมีกำไรขาดทุนจากการโอนอันเนื่องมาจากผลต่างระหว่างราคาที่โอนกับราคาตามบัญชีให้บันทึกกำไรหรือขาดทุนนั้นเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายของหน่วยงานในงวดบัญชีนั้น

8) รายการพิเศษ ให้แสดงลักษณะและจำนวนเงินของรายการพิเศษแยกต่างหาก โดยแสดงเป็นรายการต่อท้ายผลการดำเนินงานจากกิจกรรมตามปกติของหน่วยงานและเปิดเผยรายละเอียดของรายการพิเศษในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

9) รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ การบันทึกรายการครั้งแรกของรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้บันทึกเป็นสกุลเงินบาท โดยแปลงจำนวนเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาทด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ ส่วนการรายงาน ณ วันสิ้นงวด ให้แปลงค่ารายการที่เป็นตัวเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ เป็นเงินบาทโดยใช้อัตราปิด (อัตราปิด หมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนทันที ณ สิ้นวันของวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งมีทั้งอัตราซื้อ อัตราขาย) และในกรณีที่มีการชำระเงินของรายการที่เป็นตัวเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศให้แปลงยอดการชำระเงินให้เป็นเงินบาทด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์

การรับรู้สินทรัพย์ การพิจารณาว่ารายการใดจะรับรู้เป็นสินทรัพย์จะต้องเข้าหลักเกณฑ์ 2 ประการ คือ

(1) ความหมายของสินทรัพย์ ตามคำอธิบายศัพท์ ย่อหน้าที่ 4 และ (2) เกณฑ์การรับรู้สินทรัพย์ ดังนี้

(2.1) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์นั้น และ

(2.2) มูลค่าของสินทรัพย์นั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ
เกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำในการรับรู้ ให้หน่วยงานรับรู้รายการสินทรัพย์ถาวรในบัญชีของหน่วยงาน เฉพาะสินทรัพย์ที่มีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป

การวัดมูลค่าสินทรัพย์ หน่วยงานจะบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของสินทรัพย์ตามราคาทุนที่เกิดขึ้นในการจัดหาสินทรัพย์นั้น ราคาทุนดังกล่าวรวมถึงค่าใช้จ่ายในการทำให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ในครั้งแรกด้วย

การแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ หน่วยงานอาจได้รายการที่เป็นที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มาจากการแลกเปลี่ยนกับรายการที่เป็นที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หรือสินทรัพย์อื่นที่ไม่คล้ายคลึงกัน ให้หน่วยงานบันทึกราคาทุนของรายการดังกล่าวด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มา ซึ่งมีมูลค่าเท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่นำไปแลกเปลี่ยน ปรับปรุงด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่หน่วยงานต้องโอน หรือรับโอนเนื่องมาจากการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์นั้นในกรณีนี้อาจมีการรับรู้รายการกำไรหรือขาดทุนจากการแลกเปลี่ยนดังกล่าว

รายจ่ายภายหลังการได้มาซึ่งสินทรัพย์ หลังจากหน่วยงานบันทึกสินทรัพย์ถาวรแล้ว หน่วยงานต้องบันทึกรายจ่ายที่เกิดขึ้นในภายหลังเกี่ยวกับรายการสินทรัพย์เพิ่มเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง หากรายจ่ายนั้นจะทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้นเพิ่มขึ้นจากมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนรายจ่ายประเภทอื่นที่เกิดขึ้นในภายหลังให้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้น

ประเภทของสินทรัพย์ สินทรัพย์อาจจัดแบ่งตามสภาพคล่องของสินทรัพย์ โดยแบ่งเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ดังนี้

(1) สินทรัพย์หมุนเวียน ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินตราพระราชกร เงินฝากคลัง ลูกหนี้จากการขายสินค้าและบริการ ลูกหนี้เงินยืม ลูกหนี้ภาษีของแผ่นดิน เงินให้กู้ รายได้จากเงินงบประมาณค้างรับ รายได้แผ่นดินค้างรับ รายได้ค้างรับ สินค้าคงเหลือ วัสดุคงเหลือ รายได้แผ่นดินนำส่งคลังล่วงหน้า ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า เงินลงทุน สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

(2) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ประกอบด้วย เงินให้กู้ เงินลงทุน ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน สินทรัพย์ไม่มีตัวตน สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับหนี้สินและส่วนทุน

การรับรู้หนี้สิน ในการพิจารณาว่ารายการใดจะบันทึกเป็นหนี้สิน จะต้องเข้าหลักเกณฑ์ 2 ประการ ได้แก่

- (1) ความหมายของหนี้สิน ตามคำอธิบายศัพท์ในย่อหน้าที่ 4 และ
- (2) เกณฑ์การรับรู้หนี้สิน คือมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเพื่อนำไปชำระภาระผูกพันนั้น และมูลค่าของภาระผูกพันที่จะต้องชำระนั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

ประมาณการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ประมาณการหนี้สิน คือ หนี้สินที่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับระยะเวลาหรือจำนวนที่ต้องจ่ายชำระ หน่วยงานจะรับรู้ประมาณการหนี้สินเป็นหนี้สินของหน่วยงานเมื่อประมาณการหนี้สินนั้นทำให้หน่วยงานมีภาระผูกพันในปัจจุบันแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเพื่อยชำระภาระผูกพันนั้น รวมทั้งสามารถประมาณมูลค่าของภาระผูกพันนั้นได้อย่างสมเหตุสมผล

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น หมายถึง รายการข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้ (1) ภาระผูกพันที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งภาระผูกพันนี้จะเกิดขึ้นจริงก็ต่อเมื่อได้รับการยืนยันจากการเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นของเหตุการณ์ในอนาคตอย่างน้อยหนึ่งเหตุการณ์ และเหตุการณ์ในอนาคตนั้นต้องเป็นเหตุการณ์ที่หน่วยงานไม่สามารถควบคุมได้ทั้งหมด (2) ภาระผูกพันในปัจจุบันที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีตแต่ไม่สามารถบันทึกรับรู้เป็นหนี้สินได้เนื่องจากยังมีความไม่แน่นอนว่าหน่วยงานจะต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเพื่อนำไปชำระภาระผูกพันนั้นหรือไม่สามารถวัดมูลค่าของภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือเพียงพอ หน่วยงานไม่ต้องรับรู้หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในงบแสดงฐานะการเงิน แต่ให้เปิดเผยข้อมูลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน หากข้อมูลดังกล่าวมีนัยสำคัญสำหรับการวิเคราะห์และการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน

การวัดมูลค่าหนี้สิน โดยทั่วไปหนี้สินควรวัดมูลค่าด้วยจำนวนเงินที่ได้รับจากการก่อภาระผูกพัน หรือบันทึกด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายเพื่อยชำระภาระผูกพันนั้น

ประเภทของหนี้สิน หนี้สินอาจจัดแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

- (1) เจ้าหนี้

- (2) ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
- (3) รายได้จากเงินงบประมาณรับล่วงหน้า
- (4) รายได้แผ่นดินรับล่วงหน้า
- (5) รายได้รับล่วงหน้า
- (6) รายได้แผ่นดินรอนาส่งคลัง
- (7) เงินอุดหนุนราชการรับจากคลัง
- (8) เงินรับฝาก
- (9) รายได้รอการรับรู้
- (10) เงินกู้
- (11) งบประมาณการหนี้สิน
- (12) หนี้สินอื่น

ส่วนทุน/สินทรัพย์สุทธิ รัฐบาลจะถือส่วนทุนหรือสินทรัพย์สุทธิของหน่วยงาน แทนประชาชน ส่วนทุนหรือสินทรัพย์สุทธิของหน่วยงาน ประกอบด้วย

(1) ทุน หน่วยงานจะบันทึกบัญชีทุนเมื่อเริ่มตั้งหน่วยงานหรือเมื่อเริ่มปฏิบัติตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง โดยหน่วยงานจะต้องสำรวจสินทรัพย์และหนี้สินเพื่อตั้งยอดบัญชีด้วยจำนวนผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินในบัญชีทุน

(2) รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม จะแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานที่สะสมมาในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งหน่วยงานจะนำมาบันทึกเพิ่มหรือลดส่วนทุนหรือสินทรัพย์สุทธิ ณ วันที่จัดทำรายงาน

(3) กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุน หน่วยงานที่ได้รับอนุญาตให้นำเงินไปลงทุนได้นั้น หากนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดประเภทหลักทรัพย์เพื่อขาย จะต้องปรับราคาทุนของหลักทรัพย์หรือเงินลงทุนนั้นให้เป็นมูลค่ายุติธรรม โดยหน่วยงานจะบันทึกกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุนด้วยจำนวนเงินผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุนนี้ จะปิดโอนไปรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายเมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุนนั้น

หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับรายได้

การรับรู้รายได้ การพิจารณาว่ารายการใดจะรับรู้เป็นรายได้จะต้องเข้าหลักเกณฑ์ 2 ประการ ได้แก่

- (1) ความหมายของรายได้ตามคำอธิบายศัพท์ ย่อหน้าที่ 4 และ

(2) เกณฑ์การรับรู้รายได้ คือ ความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในการเกิดขึ้นของรายได้ และสามารถวัดมูลค่าของรายการดังกล่าวได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

การวัดมูลค่ารายได้ ควรวัดมูลค่าโดยใช้มูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับหรือค้างรับ โดยทั่วไปหน่วยงานจะกำหนดจำนวนรายได้ตามที่หน่วยงานตกลงกับผู้ซื้อหรือผู้ใช้สินทรัพย์ ซึ่งจำนวนรายได้ดังกล่าวเป็นมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับหรือค้างรับหลังจากหักส่วนลดต่างๆ (ถ้ามี)

ประเภทของรายได้ อาจจัดแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

- (1) รายได้จากเงินงบประมาณ
- (2) รายได้แผ่นดิน
- (3) รายได้จากการขายสินค้าและบริการ
- (4) รายได้จากเงินช่วยเหลือ
- (5) รายได้จากการรับบริจาค
- (6) รายได้จากเงินกู้ของรัฐบาล
- (7) รายได้ดอกเบี้ย
- (8) กำไร/ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์
- (9) กำไร/ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน
- (10) กำไร/ขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ
- (11) รายได้อื่น

หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย

การรับรู้ค่าใช้จ่าย การพิจารณาว่ารายการใดจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายจะต้องเข้าหลักเกณฑ์ 2 ประการ ได้แก่

- (1) ความหมายของค่าใช้จ่ายตามคำอธิบายศัพท์ในย่อหน้าที่ 4 และ
- (2) เกณฑ์การรับรู้ค่าใช้จ่าย คือ ความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในการเกิดขึ้นของค่าใช้จ่าย และสามารถวัดมูลค่าของค่าใช้จ่ายได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

ประเภทของค่าใช้จ่าย อาจจัดแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

- (1) ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร
- (2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
- (3) ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน
- (4) หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ

- (5) ขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลง
- (6) ค่าเสื่อมราคา
- (7) ค่าตัดจำหน่าย
- (8) ดอกเบี้ยจ่าย
- (9) รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง
- (10) ค่าใช้จ่ายอื่น

2.4 กระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างสำนักงานคณะกรรมการอำนวยการอาชีวศึกษา

(หน่วยตรวจสอบภายใน กรมอาชีวศึกษา : 2546) ได้จัดทำคู่มือระบบการบัญชีส่วนราชการเกณฑ์คงค้าง โดยในคู่มือกำหนดให้หน่วยงานในสังกัดจัดทำเอกสาร สมุดบัญชี ทะเบียนต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสาร ให้ใช้ใบสำคัญการลงบัญชี เป็นหลักฐานในการบันทึกบัญชีจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1.1 ใบสำคัญการลงบัญชีด้านรับ หมายถึง หลักฐานในการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการรับเงินสด เช็ค ธนาณัติ หรือเงินฝากธนาคาร หรือเงินฝากคลัง

1.2 ใบสำคัญการลงบัญชีด้านจ่าย หมายถึง หลักฐานในการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการจ่ายเงินสดหรือเงินฝากธนาคาร

1.3 ใบสำคัญการลงบัญชีด้านทั่วไป หมายถึง หลักฐานในการบันทึกบัญชีที่ไม่เกี่ยวกับการรับ-จ่ายเงินสด หรือ เงินฝากธนาคาร ได้แก่ รายการเกี่ยวกับการโอนบัญชี, การแก้ไขบัญชี, ปรับปรุงบัญชี, และการเปิดบัญชี ปิดบัญชี

2. สมุดบันทึกรายการขึ้นต้น ใช้สำหรับบันทึกรายการทางการเงินทุกรายการ เรียงตามลำดับก่อนหลังของรายการที่เกิดขึ้นก่อนที่จะผ่านรายการไปบันทึกในสมุดบันทึกรายการขึ้นปลายหรือบัญชีแยกประเภททั่วไป โดยกำหนดสมุดรายวันขึ้นต้น แบ่งตามประเภทเงิน ดังนี้

2.1 สมุดเงินสด ใช้สำหรับบันทึกรายการเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินสดทุกประเภท และเอกสารแทนตัวเงิน เช่น เช็ค ธนาณัติ ครีฟท์ เป็นต้น

2.2 สมุดเงินฝากธนาคาร ใช้สำหรับบันทึกรายการที่เกี่ยวกับการนำเงินฝากธนาคาร และการจ่ายเงินด้วยเช็คของส่วนราชการเจ้าของบัญชีทุกบัญชี

2.3 สมุดเงินฝากคลัง ใช้สำหรับบันทึกรายการที่เกี่ยวกับการรับและถอนเงินฝาก

คลังทุกประเภท

2.4 สมุดรายวันทั่วไป ใช้สำหรับบันทึกรายการที่มีใช้เงินสดหรือเงินฝากธนาคาร หรือเงินฝากคลัง เช่น แก้วใบบัญชี ปรับปรุงบัญชี และการปิดบัญชี เป็นต้น

3. สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย หมายถึง สมุดที่ใช้ในการแจกแจงแยกประเภทรายการทางบัญชี เพื่อให้มีข้อมูลที่มีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

3.1 บัญชีแยกประเภททั่วไป

3.2 ทะเบียน ประกอบด้วย

3.2.1 ทะเบียนคุมเงินประจำงวดส่วนจังหวัด ใช้สำหรับบันทึกรายการเกี่ยวกับเงินประจำงวดที่ได้รับอนุมัติรายงานการโอนเปลี่ยนแปลงการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย หรือได้รับอนุมัติใบจัดสรรงบประมาณรายงบลงทุน(รายการก่อสร้างที่มีวงเงินต่อหน่วยตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป) จากส่วนกลางเพื่อประโยชน์ในการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณและทราบถึงเงินประจำงวดคงเหลือได้ทุกขณะ

3.2.2 ทะเบียนคุมฎีกาเบิกจ่ายเงิน ใช้สำหรับบันทึกรายการเกี่ยวกับการรับ-จ่ายเงินตามฎีกา ที่ขอเบิกเงินจากคลังเพื่อประโยชน์ในการควบคุมการใช้จ่ายเงินภายในระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด

3.2.3 ทะเบียนคุมหลักฐานขอเบิก ใช้สำหรับบันทึกรายการเกี่ยวกับการรับเอกสารที่จะต้องดำเนินการจ่ายเงินให้กับเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีสิทธิ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมิให้เอกสารสูญหาย และเร่งดำเนินการเบิกจ่ายเงินโดยตามลำดับก่อนหลัง

3.2.4 ทะเบียนคุมเลขที่ใบสำคัญการลงบัญชี ประกอบด้วย ด้านรับ ด้านจ่าย และทั่วไป ใช้สำหรับบันทึกการควบคุมการให้เลขที่ใบสำคัญการลงบัญชีในแต่ละกรณี ซึ่งให้เรียงลำดับเลขที่ต่อเนื่องกันตามวันที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น

3.2.5 ทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายตามแผนงาน งานและโครงการ ใช้สำหรับบันทึกเพื่อควบคุมการจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามงบรายจ่ายในแต่ละงบ ของแผนงาน งานและโครงการ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในด้านการติดตามผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณว่าได้มีการดำเนินการไปแล้วเพียงใด ซึ่งจะแบ่งการบันทึกโดยแยกหน้าทะเบียน ออกตามแผนงาน งานหรือโครงการ

3.2.6 ทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายงบกลาง ใช้สำหรับบันทึกรายละเอียดค่าใช้จ่ายสวัสดิการที่จ่ายจากงบกลางยกเว้นเงินบำเหน็จ บำนาญ เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินช่วยเหลือบุตร เงินสมทบและเงินชดเชย กบข. เงินสมทบ กสจ. เป็นต้น

3.2.7 ทะเบียนคุมลูกหนี้เงินยืม ใช้สำหรับบันทึก และควบคุมรายละเอียด

เกี่ยวกับลูกหนี้เงินยืมประเภทต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนด อย่างไรก็ตาม ใ้ใช้สัญญาการยืมเงินแทนทะเบียนคุมลูกหนี้ก็ได้

3.2.8 ทะเบียนคุมรายไ้เงินนอกงบประมาณ ใช้สำหรับบันทึกและควบคุมเงินนอกงบประมาณ ประเภทที่หน่วยงานสามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยมีได้มีข้อกำหนดให้มีการแยกระบบบัญชีต่างหาก การควบคุมในทะเบียนนี้เพื่อให้ทราบถึงจำนวนเงินที่ได้รับ จำนวนเงินที่ใช้จ่าย และจำนวนเงินคงเหลือ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและนำข้อมูลไปจัดทำรายงานเพื่อการติดตามผล

3.2.9 ทะเบียนรับเช็ค สำหรับบันทึกและควบคุมรายละเอียดของเช็คที่ได้รับจากบุคคล

3.2.10 ทะเบียนคุมเงินทศรองราชการ ใช้สำหรับบันทึก และควบคุมรายการเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินทศรองราชการ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบเงินทศรองราชการที่จ่ายให้ยืมหรือทศรองจ่ายตามใบสำคัญรวมทั้ง เงินทศรองราชการที่คงเหลือ ซึ่งทะเบียนนี้กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยเฉพาะ

3.2.11 ทะเบียนคุมเงินจ่ายให้หน่วยงานย่อย ใช้สำหรับบันทึกรายการเกี่ยวกับการจ่ายเงินงบประมาณให้หน่วยงานย่อยและการรับคืน หรือส่งใช้ใบสำคัญและเงินสดของหน่วยงานย่อย โดยแยกออกเป็นหน่วยงานย่อยแต่ละแห่ง และแยกการรับ-จ่ายตามงบรายจ่าย

3.2.12 ทะเบียนคุมเงินมัดจำประกันสัญญา ใช้สำหรับบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการรับ-จ่ายเงินมัดจำประกันสัญญา เพื่อให้ทราบว่าได้รับ-จ่ายเงินมัดจำประกันสัญญารายใดบ้าง เป็นจำนวนเงินเท่าใด และมีเงินมัดจำประกันสัญญาค้างจ่ายรายใดบ้าง จำนวนเท่าใด

3.3 บัญชีย่อย การรับ-จ่ายเงินบางประเภท แม้จะมีลักษณะหรือประเภทเดียวกัน แต่มีความจำเป็นที่จะต้องทราบรายละเอียดเพิ่มเติมนอกเหนือจากข้อมูลที่ได้รับจากบัญชีแยกประเภท บัญชีย่อยมี 2 แบบ คือ

3.3.1 แบบธรรมดา มีรูปแบบเหมือนกับบัญชีแยกประเภททั่วไป ประกอบด้วย บัญชีย่อยเงินสด บัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร-ในงบประมาณ บัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร-นอกงบประมาณ บัญชีย่อยเงินฝากคลัง บัญชีย่อยลูกหนี้เงินนอกงบประมาณ บัญชีย่อยใบสำคัญเงินนอกงบประมาณ และบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงินประกัน

3.3.2 แบบกำหนดไว้พิเศษ ประกอบด้วย บัญชีย่อยรายไ้แผ่นดิน บัญชีย่อยรายไ้แผ่นดินนำส่งคลัง และบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงินประกัน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป-เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินเป็นการสรุปข้อมูลทางบัญชีให้อยู่ในรูปแบบที่กำหนดเพื่อประโยชน์แก่ฝ่ายบริหารในการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผน ควบคุม ติดตามประเมินผล ตลอดจนการตัดสินใจ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงกำหนดรายงานตามคู่มือระบบการบัญชีส่วนราชการ เกณฑ์คงค้าง หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ของกรมบัญชีกลาง ระเบียบเงินนอกงบประมาณและระเบียบที่เกี่ยวข้องดังนี้

รายงานประจำเดือน

เป็นรายงานการเงินที่สรุปยอดเงินรับจ่ายและคงเหลือในแต่ละเดือน ณ วันสิ้นเดือน (วันทำการสุดท้ายของเดือน) ซึ่งเก็บตัวเลขมาจากสมุดเงินสด สมุดเงินฝากธนาคาร สมุดเงินฝากคลัง สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป ทะเบียน บัญชีย่อย และรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ตลอดจนเอกสารแสดงรายการต่าง ๆ ประกอบด้วยรายงานดังต่อไปนี้

1. งบทดลอง
2. รายงานเงินสด
3. รายงานเงินฝากธนาคาร-ในงบประมาณ
4. รายงานเงินฝากธนาคาร-นอกงบประมาณ
5. รายงานเงินฝากคลัง
6. รายงานลูกหนี้
7. รายงานใบสำคัญ
8. รายงานเงินจ่ายให้หน่วยงานย่อย
9. รายงานเงินรายได้แผ่นดิน
10. รายงานเงินรับฝากและเงินประกัน
11. รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย-ปีก่อน
12. รายงานเงินประจำงวดส่วนจังหวัด
13. รายงานค่าใช้จ่ายตามแผนงานงานและ โครงการ - ปีปัจจุบัน
14. รายงานค่าใช้จ่ายตามแผนงานงานและ โครงการ - ปีก่อน
15. รายงานค่าใช้จ่ายงบกลาง
16. รายงานเงินคงเหลือประจำวัน
17. งบเทียบยอดเงินฝากธนาคาร
18. รายงานรายได้และค่าใช้จ่าย

19. รายงานการรับ-จ่ายเงินบำรุงการศึกษา

20. รายงานการรับ-จ่ายเงินอุดหนุนทั่วไป - เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายงานประจำปี

เป็นรายงานที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้ส่วนราชการที่เบิกเงินกับกรมบัญชีกลาง และส่วนราชการในส่วนภูมิภาคที่เบิกเงินกับสำนักงานคลังจังหวัด จะต้องจัดทำขึ้นเป็นรายงานประจำปี ซึ่งแบ่งออกเป็นงบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป ประกอบด้วย

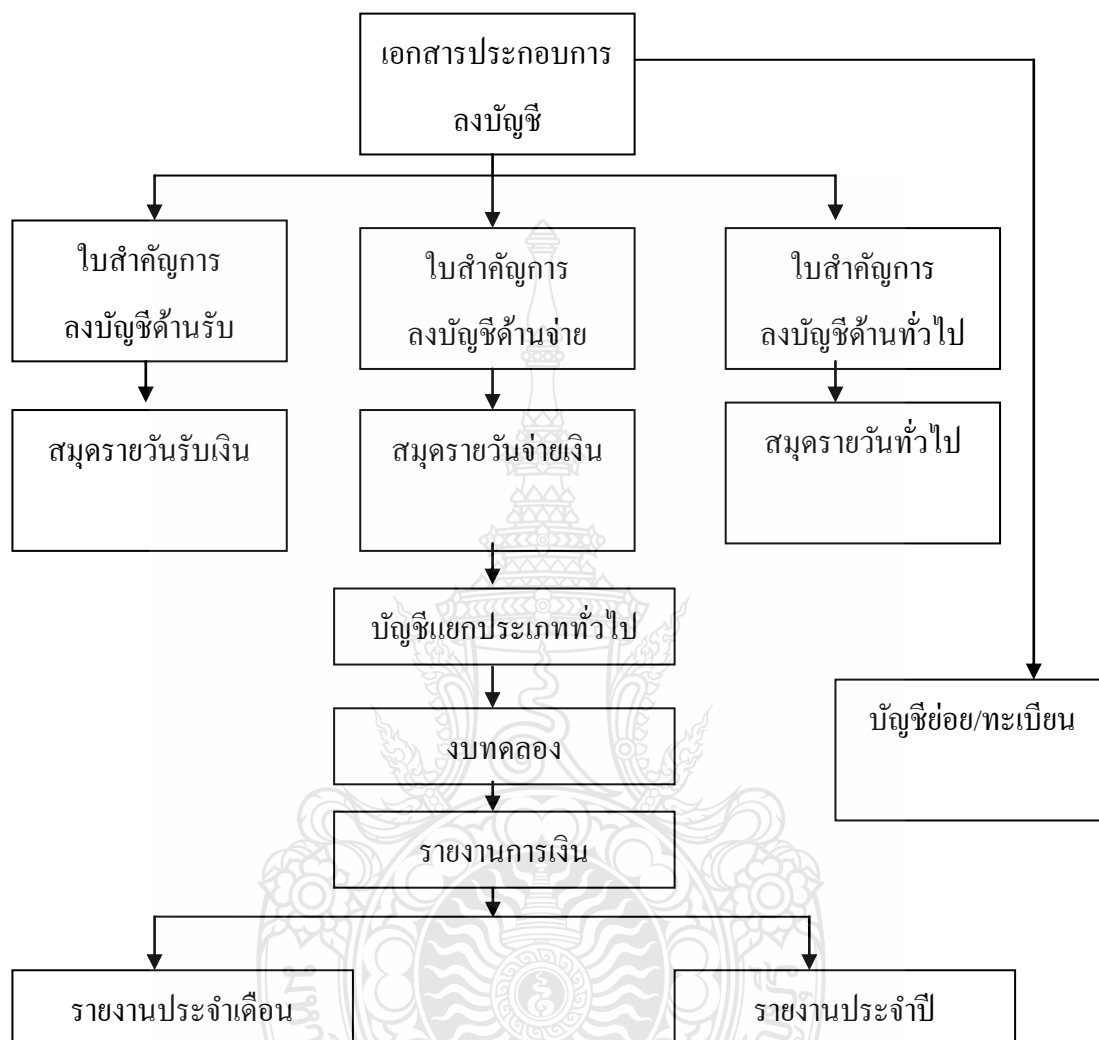
1. งบแสดงฐานะการเงิน
2. งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
3. งบกระแสเงินสด
4. หมายเหตุประกอบงบการเงิน

2.5 ความสมบูรณ์ของกระบวนการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

ความสมบูรณ์ของกระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างหมายถึง การจัดทำเอกสารสมุดบัญชี ทะเบียนต่าง ๆ ตามคู่มือระบบบัญชีส่วนราชการเกณฑ์คงค้าง กรมอาชีวศึกษา อย่างครบถ้วนและถูกต้อง พร้อมนำส่งรายงานการเงินประจำเดือนและรายงานการเงินประจำปีภายในระยะเวลาที่กำหนด

(หน่วยตรวจสอบภายใน กรมอาชีวศึกษา : 2546) ระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของ
หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ภาพที่ 2.1 แสดงกระบวนการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของหน่วยงานในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.6 สาเหตุและสภาพปัญหาของการดำเนินการด้านการเงินการคลังภาครัฐ

โดยจากรายงานการวิจัย การปรับภาคราชการเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (ปรีชญา เสงารัตน์ และ
คนอื่น ๆ : 2539) พบว่า สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินการด้านการเงินการคลังภาครัฐ มีปัญหา
ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาบุคลากรของส่วนราชการ เช่น ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้าน

การเงินและการบัญชี วุฒิศึกษาของบุคลากรต่ำ มีการลาออกของบุคลากรที่มีความรู้ ผู้ที่ทำงานขาดขวัญและกำลังใจ การพัฒนาบุคลากรมีน้อย หน่วยงานไม่ได้รับการสนับสนุน ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ เจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจระเบียบใหม่ เป็นต้น

2. ปัญหาจากการปฏิบัติงาน เช่น การเบิกจ่ายล่าช้า มีความขัดแย้งระหว่างกันในการปฏิบัติงาน การขาดการประสานงานที่ดี การไม่เข้าใจกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน

3. ปัญหาข้าราชการ เช่น ข้าราชการไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงการคลัง ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ยอมรับรู้กฎระเบียบ และไม่ศึกษากฎระเบียบอย่างแท้จริง

4. ปัญหางบประมาณ เช่น งบประมาณมีจำนวนจำกัด ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

5. ปัญหาจากระบบงาน เช่น กฎระเบียบ ขั้นตอนการเงินการบัญชีมีมากเกินไป และการสื่อสารข้อมูลให้ส่วนราชการรับรู้ยังไม่เพียงพอ

สาเหตุของปัญหา

1. ประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงาน เช่น อัตราค่าจ้างไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน โอกาสความก้าวหน้าในหน้าที่งานมีจำกัด งบประมาณไม่เพียงพอ เป็นต้น

2. อุปกรณ์สนับสนุนการทำงานไม่เพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์

3. ลักษณะงาน เช่น ปริมาณงานมากเกินไป ไม่มีแผนงานระยะยาว มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานมาก

4. ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

5. ผู้บริหาร เช่น ฝ่ายบริหารไม่สนใจในการควบคุมงบประมาณ

6. สาเหตุจากภายนอก เช่น การอนุมัติงบประมาณจากรัฐบาลล่าช้า

7. ระเบียบขั้นตอน เช่น ระเบียบในด้านการเงินบัญชีซ้ำซ้อนและมากเกินไป และระเบียบขั้นตอนการดำเนินงานไม่ได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับการดำเนินงานด้านการเงินการคลังภาครัฐส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรหรือมีสาเหตุมาจากบุคลากร

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชัยยุทธ ศิริสุทธิ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานการเงินและการบัญชี โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำหลักฐานไม่ถูกต้อง ไม่ได้จัดทำทะเบียนคุม

การเบิกจ่าย แยกประเภทเงินรายได้แผ่นดินไม่ถูกต้อง การลงบัญชีและทะเบียนด้านการเงินและการบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน โรงเรียนส่งรายงานการเงินไม่ตรงตามกำหนดเวลา สาเหตุของปัญหาเนื่องจากมีบุคลากรจำกัด ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ ไม่มีวุฒิทางการเงินการบัญชีและไม่ได้ศึกษาระเบียบและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ผู้ปฏิบัติงานมีการระงับสอนทำให้ไม่มีเวลาปฏิบัติงานการเงินและงานการบัญชีเท่าที่ควร ผู้บริหารโรงเรียนไม่ติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ แนวทางแก้ไขปัญหา คือ การจัดประชุมสัมมนาระเบียบและแนวปฏิบัติที่ถูกต้องให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี และจัดทำคู่มือตัวอย่างระเบียบปฏิบัติที่ถูกต้องให้กับโรงเรียนไว้ศึกษากำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนวางระบบการตรวจสอบให้ชัดเจนและดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง กำกับติดตามการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

สันทวิชญ์ ผลิผล (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในระบบบัญชีใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ด้านการปฏิบัติงาน จากการศึกษาพบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี และมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 - 20 ปี มีปัญหาในการปฏิบัติงานตามระบบบัญชีใหม่ โดยรวมด้านการบันทึกบัญชี ด้านการจัดทำทะเบียน และด้านรายงานการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการปฏิบัติงานตามระบบบัญชีใหม่ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงานพบว่า การปฏิบัติงานด้านการบันทึกบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการจำแนกตามเพศพบว่า ไม่แตกต่างกัน สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาในการปฏิบัติงานตามระบบบัญชีใหม่ จำแนกตามอายุและประสบการณ์ทำงาน พบว่า ด้านการจัดทำทะเบียน ด้านรายงานทางการเงินและรวมรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการจำแนกระดับการศึกษาและตำแหน่ง พบว่าไม่แตกต่าง

สันนุดี เสถารัตน์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมและอุปสรรคของหน่วยงานราชการ ในการเปลี่ยนแปลงการบันทึกบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง ผลการศึกษาพบว่าบุคลากรด้านบัญชีไม่เพียงพอ ความเข้าใจตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความพร้อมพบว่าหน่วยราชการมีความพร้อมในเรื่อง การจัดเตรียมและรวบรวมข้อมูล เอกสารและสมุดบัญชี และอุปกรณ์ที่ใช้ในงานบัญชี เช่น คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้หน่วยงานยังมีความพร้อมในเรื่อง การเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านบัญชีลงคอมพิวเตอร์ โดยเจ้าหน้าที่และผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่เคยนำข้อมูลทางด้านบัญชีมาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของหน่วยงาน ปัญหาหลักตามความคิดเห็นของผู้บริหารคือ ปัญหาการจำแนกรายการบางรายการมีปัญหา หรือมี

ความสับสน รongลงมาคือ ปัญหาบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง ปัญหาด้านความเข้าใจในเอกสารที่มีเพิ่มขึ้น และปัญหาการประสานงานภายในหน่วยงาน

สุกัญญา คำนวนสกุณี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมของสถาบันราชภัฏ เชียงใหม่กับระบบงบประมาณพัสดุการเงินและบัญชีกองทุน โดยเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย ผลการศึกษาพบว่า ด้านความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรในหน่วยงาน ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงบประมาณ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณและการได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง หากมีการนำระบบงบประมาณใหม่มาใช้ควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรให้มีความรู้ในระดับที่สามารถปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้านการเตรียมความพร้อมของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านระบบงาน ด้านบุคลากร ด้านความรู้ความสามารถและทักษะของผู้ปฏิบัติงาน ด้านระบบเทคโนโลยีและด้านงบประมาณ ส่วนความพร้อมด้านการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรพบว่า สถาบันยังมีการเตรียมความพร้อมค่อนข้างน้อย ข้อเสนอแนะในการสร้างความพร้อมเพื่อรองรับกับระบบงบประมาณ พัสดุ การเงินและบัญชีกองทุนสถาบันควรเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรร่วมกัน โดยกำหนดให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับรู้เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติให้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติด้านระบบงบประมาณ และระบบบัญชีได้โดยควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรทุกคนในสังกัดสถาบัน โดยเน้นเรื่องความเข้าใจเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ตลอดจนเพิ่มจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบในหน่วยงานต่าง ๆ กำหนดอัตราค่าจ้างให้เหมาะสมและจูงใจและจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอปฏิบัติงานและควรพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพ

สุภาพรณ จันทรพัฒนะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของข้าราชการที่มีต่อระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก การทดสอบสมมติฐานพบว่า ข้าราชการที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการฝึกอบรมแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนข้าราชการที่มี เพศ อายุ หน่วยงานที่สังกัด และระยะเวลาที่ปฏิบัติราชการแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ไม่แตกต่างกัน

ประยูร ภาวักคะนันท์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสบการณ์และแนวคิดในการพัฒนา งานจากการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของบุคลากรสายการเงินสังกัด โรงพยาบาลชุมชนในเขต

จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานการเงินของโรงพยาบาลชุมชนมีเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีเพียงหนึ่งคนที่เป็นข้าราชการ มีลูกจ้างชั่วคราวช่วยในการปฏิบัติงาน ปัญหาสำคัญที่พบคือ บุคลากรมีไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการออกใบเสร็จรับเงิน การรายงานที่ซ้ำซ้อน ความไม่แม่นยำในเรื่องระเบียบ ขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซ้ำซ้อน เอกสารการเบิกจ่ายมีมากเกินไป ขาดความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ข้อเสนอแนะ ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การควบคุมการรับจ่ายเงิน ปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสถานะในปัจจุบัน อบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

สมเกียรติ ยิ้มเจริญ (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง:กรณีศึกษาเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานภายใต้กรมการเงินทหารบกในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารขั้นต้นในการบันทึกบัญชี สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย และรายงานต่าง ๆ รายงานการเงินและบัญชีตามระบบการบัญชีส่วนราชการเกณฑ์คงค้างของกองทัพบก ด้านปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญที่มาก่าเฉลี่ยมาก คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นอันดับแรก รองลงมาคือปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ปัจจัยด้านระบบงานการเงินของกองทัพบก และปัจจัยด้านบุคลากร ตามลำดับ โดยปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างเมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากรให้ความสำคัญในเรื่องบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรมีความรู้ในด้านบัญชีโดยตรงเป็นอันดับแรก ปัจจัยด้านระบบงานการเงินของกองทัพบก ให้ความสำคัญในเรื่องการจัดให้บุคลากรที่รับผิดชอบด้านบัญชีเข้ารับการฝึกอบรมการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างเป็นอันดับแรก ปัจจัยด้านเทคโนโลยีให้ความสำคัญในเรื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชีควรจะต้องมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็วเป็นอันดับแรก ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญในเรื่องควรมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมการจัดทำบัญชี เป็นอันดับแรก

ระเบียบ สุขวิทย์ (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาถึงความคิดเห็นของนักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ต่อการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิธีการศึกษาได้รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มประชากรจำนวน 32 คน ผลการศึกษาพบว่านักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างอยู่ในระดับดี ด้านปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการ

จัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของนักบัญชีอยู่ในระดับต่ำ และด้านปัญหาของการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างในภาพรวมอยู่ในระดับกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง พบว่านักบัญชีส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี นอกจากนี้ด้านปัญหาของการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างพบว่าด้านกระบวนการมีปัญหามากที่สุด รองลงมาด้านเทคโนโลยี ด้านบุคลากร ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและด้านคู่มือตามลำดับ

สุภาวรรณ สุติกโกศล (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง กรณีศึกษา : กรณีโรงพยาบาลของรัฐ เพื่อศึกษา 1) มูลเหตุที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง 2) ศึกษาถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง และ 3) ศึกษาทัศนคติต่อการปฏิบัติงานในระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ผลการศึกษาพบว่า 1) มูลเหตุการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีเนื่องมาจากวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี 2540 และการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มุ่งเน้นผลงานและผลลัพธ์จึงเป็นแรงผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชี 2) มีการเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 65.52 และควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพ ความพร้อมด้านเอกสารข้อมูลอยู่ในระดับสูงมากร้อยละ 93.10 และควรมีการวางระบบทำงานให้เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบงานต่าง ๆ และความพร้อมด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 55.75 ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านระบบบัญชีและเพิ่มบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะตรงตามสายงาน 3) กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่เห็นด้วยในระดับมากต่อการปฏิบัติงานในระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง และหน่วยงานพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีในการปฏิบัติงาน

ผกากรอง บรรณาศักดิ์ (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาประสิทธิภาพการทำงานหลังการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างของนักบัญชีในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีส่วนราชการในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 73 คน ผลการศึกษาปรากฏ คือ 1) นักบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สาขางานการบัญชี มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปีขึ้นไป 2) นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการทำงานหลังการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานสำเร็จถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ ด้านการลดค่าใช้จ่ายประหยัดหรือความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร ด้านการระบุปัญหาและแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นผลสำเร็จและด้านการจัดลำดับความสำคัญของงานได้ดี และมีความคิดเห็นอยู่ใน

ระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานสำเร็จทันเวลาที่กำหนด และด้านการวิเคราะห์งานได้อย่างถูกต้อง 3) นักบัญชีมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง 4) นักบัญชีที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการทำงานหลังการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง ในระดับที่แตกต่างกัน

วรินดา บริบาล (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของข้าราชการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของข้าราชการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ปรากฏดังนี้ ปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงคือปัจจัยด้านบุคลากร เกี่ยวกับความรู้ความสามารถในการทำงานของบุคลากร แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยที่ส่งผลทางอ้อม ได้แก่ การบริหารงานของผู้บังคับบัญชา

วิภาลักษณ์ ชูติเดชาอนุกุล (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาถึงความพร้อมในการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง ของโรงพยาบาลชุมชน ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า 1) โรงพยาบาลชุมชน ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี มีความพร้อมในการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด 2) โรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็กมีความพร้อมในการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างมากกว่าโรงพยาบาลชุมชนขนาดกลาง

วัชรวิ พยัคฆ์ (2550 - 2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจ และวิธีการใช้ระบบบัญชีเกี่ยวกับเกณฑ์คงค้างของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน ด้านบัญชี ด้านงบประมาณ และด้านพัสดุ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้ปฏิบัติงานมีปัญหาในการเปลี่ยนระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 3) เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจต่อระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และลักษณะงานที่ปฏิบัติ ไม่พบความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจ และปัญหาในการเปลี่ยนระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง

รุจิกร ญาณโยธิน (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุรริรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปฏิบัติงาน

การเงินและการบัญชีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับน้อยและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สถานศึกษามีปัญหาในการบริหารงบประมาณในระดับปานกลาง 2 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการประเมินผลการใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่าย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการรับเงิน และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ผู้ปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน ขนาดของสถานศึกษาต่างกัน และแบบบุคลิกภาพต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และปรากฏว่าผู้ปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน

รัตติยา วานิชสวัสดิ์ชัย (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริหารงานการเงิน บัญชีและพัสดุของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีสภาพการบริหารงานการเงินบัญชีและพัสดุโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารงานการเงินอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาคือการบริหารงานด้านบัญชีและการบริหารงานด้านพัสดุตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานการเงินการบัญชีและพัสดุคือบุคลากร ประสบการณ์ในการเข้าอบรมของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชีและพัสดุ จำนวนครูในสถานศึกษาและจำนวนนักเรียนในสถานศึกษา

ลัดดา คำเสมอ (2554 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียน มีปัญหาโดยรวมพละรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบระดับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี และขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัย
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ลักษณะเป็นวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) ซึ่ง
ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของวิทยาลัย
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ได้ โดยอาศัยแนวความคิด
ทฤษฎีและการวิเคราะห์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการศึกษา และกำหนดขั้นตอนการดำเนินการ
วิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ หัวหน้างานบัญชีของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำนวน 415 แห่ง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ หัวหน้างานบัญชีของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณขนาด
ของตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร ค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง 5% ตามสูตร
การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 204 ตัวอย่าง
(ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553 : 45)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e แทน ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น $e = 0.05$

เพราะฉะนั้นจะได้ขนาดตัวอย่างดังนี้

$$\frac{n = 415}{1 + 415(0.05)^2} = 204 \text{ คน}$$

การสุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานจำนวน 204 แห่ง ๆ ละหนึ่งคน จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย ดังนี้

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) เป็นการศึกษาถึงปัญหาในการจัดทำบัญชี ตามเกณฑ์คงค้าง ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านระบบงาน ปัญหาด้านผู้บริหาร

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) หมายถึง ความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชี ตามเกณฑ์คงค้างของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและผู้ปฏิบัติงานการบัญชีบางส่วน โดยแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ส่วนที่ 2 ความสมบูรณ์ในกระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ (Likert Scale) โดยมีข้อคำถามให้ตอบและให้คะแนน 5 ระดับ

- 5 หมายถึง ระดับความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงานมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงานมาก

- 3 หมายถึง ระดับความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงานปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงานน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ (Likert Scale) โดยมีข้อความให้ตอบและให้คะแนน 5 ระดับ

- 5 หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ (Likert Scale) โดยมีข้อความให้ตอบและให้คะแนน 5 ระดับ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่งกับแนวทางแก้ไขปัญหา
- 4 หมายถึง เห็นด้วยกับแนวทางแก้ไขปัญหา
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจกับแนวทางแก้ไขปัญหา
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ไขปัญหา
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับแนวทางแก้ไขปัญหา

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสำรวจ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary Data) ได้จากการแจกแบบสอบถามแก่หัวหน้างานการบัญชี วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 204 แห่ง และเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ อินเทอร์เน็ต และผลการวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ได้ทำการลงรหัสและนำมาประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย เพื่อคำนวณค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอและสรุปผลในการวิจัยครั้งนี้

สำหรับเกณฑ์เฉลี่ยการแปลความหมายเพื่อจัดระดับความสมบูรณ์กระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ปัญหาในการจัดทำบัญชีและแนวทางในการแก้ปัญหาใช้เกณฑ์ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงกำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยในการแปลความหมาย ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21-5.00 หมายถึง ระดับความสมบูรณ์/ ระดับปัญหา/ ระดับความเห็นมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41-4.20 หมายถึง ระดับความสมบูรณ์/ ระดับปัญหา/ ระดับความเห็นมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61-3.40 หมายถึง ระดับความสมบูรณ์/ ระดับปัญหา/ ระดับความเห็นปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81-2.60 หมายถึง ระดับความสมบูรณ์/ ระดับปัญหา/ ระดับความเห็นน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.80 หมายถึง ระดับความสมบูรณ์/ ระดับปัญหา/ ระดับความเห็นน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับหน่วยตรวจสอบภายในและผู้ที่มีความรู้ในงานการบัญชีจำนวน 30 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ปรากฏระดับความเชื่อมั่นดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

รายการ	ระดับ	รายการ	ระดับ	รายการ	ระดับ
	ความ		ความ		ความ
	เชื่อมั่น		เชื่อมั่น		เชื่อมั่น
ด้านความสมบูรณ์ใน	0.8075	ด้านปัญหาในการ	0.9186	ด้านแนวทาง	0.9086
การปฏิบัติงาน		ปฏิบัติงาน		แก้ไขปัญหา	
ด้านเอกสาร	0.915	ด้านบุคลากร	0.8574	ด้านผู้บริหาร	0.8719
ด้านสมุดบันทึกรายการ	0.933	ด้านการปฏิบัติงาน	0.8664	ด้านผู้ปฏิบัติงาน	0.8311
ขั้นต้น					
ด้านทะเบียน	0.8456	ด้านระบบงาน	0.8770		
ด้านบัญชีย่อย	0.9602	ด้านผู้บริหาร	0.7977		
ด้านปิดบัญชี	0.8979				
ด้านรายงานการเงิน	0.832				
ระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวม				0.8903	

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้เปรียบเทียบข้อมูลแต่ละอย่าง ที่มีความแตกต่างกัน โดยเทียบส่วนจากร้อย
2. มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ใช้หาตัวกลางหรือค่าเฉลี่ยของข้อมูลแต่ละกลุ่ม
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานคือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson Product Moment Correlation) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance) เท่ากับ 0.01 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient : r) จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง 1 โดยสามารถแปลผล ได้ดังนี้ (สากุล จริยวิธานนท.2542:508)

ค่า r	ระดับความสัมพันธ์
0.81 – 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
0.61 – 0.80	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.41-0.60	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.21 -0.40	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.01-0.20	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก
ค่าเป็นบวก	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน
ค่าเป็นลบ	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ผลการศึกษา ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยแสดงจำนวนค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแสดงจำนวนค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ระดับปัญหาในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านระบบงาน และด้านผู้บริหาร โดยแสดงจำนวนค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความคิดเห็นในแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแสดงจำนวนค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. การทดสอบสมมติฐาน ระดับปัญหาในการทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.1 ระดับปัญหาด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.2 ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.3 ระดับปัญหาด้านระบบงานมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คลังของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.4 ระดับปัญหาด้านผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คลังของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.5 ระดับปัญหาโดยรวมมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คลังของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.2 ผลการวิเคราะห์

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยแสดงจำนวนค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	10	4.90
1.2 หญิง	194	95.10
รวม	204	100
2. อายุ		
2.1 20 - 30 ปี	36	17.65
2.2 31 - 40 ปี	74	36.27
2.3 41 - 50 ปี	63	30.88
2.4 51 - 60 ปี	31	15.20
รวม	204	100
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	3.43
3.2 ปริญญาตรี	144	70.59
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	53	25.98
รวม	204	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
4.1 1- 5 ปี	56	27.45
4.2 6 - 10 ปี	36	17.65
4.3 11 - 15 ปี	34	16.66
4.4 16 - 20 ปี	35	17.16
4.5 21 - 25 ปี	8	3.92
4.6 มากกว่า 25 ปี	35	17.16
รวม	204	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ของหัวหน้างานการบัญชี วิทยาลัย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 204 คน พบว่า

หัวหน้างานการบัญชี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 95.10 และเป็นเพศชายจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.90

หัวหน้างานการบัญชี ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 36.27 รองลงมาคืออายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 30.88 อายุระหว่าง 20 - 30 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 และอายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20 ตามลำดับ

หัวหน้างานการบัญชี ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 70.59 รองลงมาคือสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 25.98 และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.43 ตามลำดับ

หัวหน้างานการบัญชีส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1 - 5 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 27.45 รองลงมาคือระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 ระหว่าง 16 - 20 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.16 มากกว่า 25 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.16 และระหว่าง 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.66 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแสดงจำนวนค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระบวนการจัดทำบัญชี	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความสมบูรณ์
1. เอกสาร	4.45	0.61	มากที่สุด
1.1 การจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านรับ	4.50	0.60	มากที่สุด
1.2 การจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านจ่าย	4.50	0.60	มากที่สุด
1.3 การจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านทั่วไป	4.40	0.70	มากที่สุด
2. สมุดบันทึกรายการขั้นต้น	4.09	0.85	มาก
2.1 การจัดทำสมุดเงินสด	4.20	1.00	มาก
2.2 การจัดทำสมุดเงินฝากธนาคาร	4.20	1.00	มาก
2.3 การจัดทำสมุดเงินฝากคลัง	4.10	1.00	มาก
2.4 การจัดทำสมุดรายวันทั่วไป	3.90	1.00	มาก
3. สมุดบันทึกรายการขั้นปลาย	4.40	0.70	มากที่สุด
การจัดทำบัญชีแยกประเภททั่วไป	4.40	0.70	มากที่สุด
4. ทะเบียน	4.06	0.85	มาก
4.1 การจัดทำทะเบียนคุมเลขที่ใบสำคัญการลงบัญชี	4.20	0.90	มาก
4.2 การจัดทำทะเบียนคุมเงินมัดจำประกันสัญญา	4.00	1.00	มาก
4.3 การจัดทำทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายตามแผนงาน งานและโครงการ	4.00	1.00	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

กระบวนการจัดทำบัญชี	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความ สมบูรณ์
4.4 การจัดทำทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายงบกลาง	4.00	1.00	มาก
4.5 การจัดทำทะเบียนคุมรายได้เงินนอกงบประมาณ	4.20	0.90	มาก
5. บัญชีย่อย	4.19	0.85	มาก
5.1 การจัดทำบัญชีย่อยเงินสด	4.30	0.90	มากที่สุด
5.2 การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร-ใน งบประมาณ	4.20	1.00	มาก
5.3 การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร-นอกงบประมาณ	4.30	0.80	มากที่สุด
5.4 การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากคลัง	4.20	1.00	มาก
5.5 การจัดทำบัญชีย่อยลูกหนี้เงินนอกงบประมาณ	4.20	1.00	มาก
5.6 การจัดทำบัญชีย่อยใบสำคัญเงินนอกงบประมาณ	4.10	1.00	มาก
5.7 การจัดทำบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงินประกัน	4.20	0.90	มาก
5.8 การจัดทำบัญชีย่อยรายได้แผ่นดิน	4.10	1.00	มาก
5.9 การจัดทำบัญชีย่อยรายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	4.10	1.00	มาก
5.10 การจัดทำบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงินประกัน ประเภทเงิน อุดหนุนทั่วไป-เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.20	1.00	มาก
6. การปิดบัญชี	4.18	0.83	มาก
6.1 การปิดบัญชีประจำวัน	4.00	1.00	มาก
6.2 การปิดบัญชีประจำเดือน	4.40	0.80	มากที่สุด
6.3 การปิดบัญชีเมื่อสิ้นงวดบัญชี	4.30	0.80	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

กระบวนการจัดทำบัญชี	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความสมบูรณ์
7. รายงานการเงิน	4.08	0.95	มาก
7.1 รายงานประจำเดือน			
7.1.1 การจัดทำรายงานการรับ-จ่ายเงินบำรุงการศึกษา	4.40	0.80	มากที่สุด
7.1.2 การจัดทำรายงานการรับ-จ่ายเงินอุดหนุนฯ	4.30	0.90	มากที่สุด
7.1.3 การจัดทำรายงานการเงินประจำเดือนฯ	4.30	0.80	มากที่สุด
7.2 รายงานประจำปี			
7.2.1 การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน	4.00	1.00	มาก
7.2.2 การจัดทำงบแสดงผลการดำเนินงาน	4.00	1.20	มาก
7.2.3 การจัดทำงบกระแสเงินสด	4.00	1.00	มาก
7.2.4 การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน	4.00	1.00	มาก
ความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีโดยรวม	4.20	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามระบบเกณฑ์คงค้างของงานการบัญชี วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมมีระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านปรากฏว่า ด้านเอกสารมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.45 ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.09 ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นปลายมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40 ด้านทะเบียนมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.06 ด้านบัญชีย่อยมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.19 ด้านการปิดบัญชีมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.18 ด้านรายงานการเงินมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.08

ด้านเอกสาร สามารถเรียงลำดับระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานได้ดังนี้ การจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านรับมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50 การจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านจ่าย และการจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านทั่วไปมี

ค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50 และ 4.40 ตามลำดับ

ด้านสมุดบันทึกรายการขั้นต้น สามารถเรียงระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานได้ดังนี้ การจัดทำสมุดเงินสดมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 การจัดทำสมุดเงินฝากธนาคาร การจัดทำสมุดเงินฝากคลัง และการจัดทำสมุดรายวันทั่วไปมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20, 4.10 และ 3.90 ตามลำดับ

ด้านสมุดบันทึกรายการขั้นปลาย การผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไปมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40

ด้านทะเบียน สามารถเรียงระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานได้ดังนี้ การจัดทำทะเบียนคุมเลขที่ใบสำคัญการลงบัญชีและการจัดทำทะเบียนคุมรายได้เงินนอกงบประมาณมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 และการจัดทำทะเบียนคุมเงินมัดจำประกันสัญญา การจัดทำทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายตามแผนงาน งานและโครงการ การจัดทำทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายงบกลางมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.00

ด้านบัญชีย่อย สามารถเรียงระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานได้ดังนี้ การจัดทำบัญชีย่อยเงินสดและการจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร - นอกรงบประมาณมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร - ในงบประมาณ การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากคลัง การจัดทำบัญชีย่อยลูกหนี้เงินนอกงบประมาณ การจัดทำบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงินประกัน และการจัดทำบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงินประกันประเภทเงินอุดหนุนทั่วไปมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 และการจัดทำบัญชีย่อยใบสำคัญเงินนอกงบประมาณ การจัดทำบัญชีย่อยรายได้แผ่นดิน การจัดทำบัญชีย่อยรายได้แผ่นดิน นำส่งคลังมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10

การปิดบัญชี สามารถเรียงระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานได้ดังนี้ การปิดบัญชีประจำเดือนและการปิดบัญชีเมื่อสิ้นงวดบัญชีมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40, 4.30 ตามลำดับ การปิดบัญชีประจำวันมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.00

ด้านรายงานการเงิน สามารถเรียงระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานได้ดังนี้ รายงานประจำเดือน การจัดทำรายงานการรับ - จ่ายเงินบำรุงการศึกษา การจัดทำรายงานรับ - จ่ายเงินอุดหนุนทั่วไป - เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดทำรายงานการเงินประจำเดือน มีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40,

4.30, 4.30 ตามลำดับ รายงานประจำปี การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน การจัดทำงบแสดงผลการดำเนินงาน การจัดทำงบกระแสเงินสด และการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.00

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ เกี่ยวกับจำนวนผู้ปฏิบัติงานบัญชี จำแนกตามระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คลัง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระบวนการจัดทำบัญชี	ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เอกสาร					
1.1 การจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านรับ	105 (51.47)	89 (43.63)	10 (4.90)	0	0
1.2 การจัดทำใบสำคัญการลงบัญชี ด้านจ่าย	103 (50.49)	91 (44.61)	10 (4.90)	0	0
1.3 การจัดทำใบสำคัญการลงบัญชี ด้านทั่วไป	103 (50.49)	87 (42.65)	10 (4.90)	4 (1.96)	0
2. สมุดบันทึกรายการขั้นต้น					
2.1 การจัดทำสมุดเงินสด	97 (47.55)	69 (33.82)	24 (11.77)	10 (4.90)	4 (1.96)
2.2 การจัดทำสมุดเงินฝากธนาคาร	95 (46.57)	67 (32.84)	28 (13.73)	10 (4.90)	4 (1.96)
2.3 การจัดทำสมุดเงินฝากคลัง	83 (40.69)	71 (34.80)	32 (15.69)	14 (6.86)	4 (1.96)
2.4 การจัดทำสมุดรายวันทั่วไป	73 (35.78)	71 (34.80)	38 (18.63)	18 (8.83)	4 (1.96)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

กระบวนการจัดทำบัญชี	ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. สมุดบันทึกรายการชั้นปลาย					
การจัดทำบัญชีแยกประเภททั่วไป	104 (50.98)	72 (35.29)	28 (13.73)	0	0
4. ทะเบียน					
4.1 การจัดทำทะเบียนคุมเลขที่ใบสำคัญการ ลงบัญชี	95 (46.57)	77 (37.75)	20 (9.80)	10 (4.90)	2 (0.98)
4.2 การจัดทำทะเบียนคุมเงินมัดจำประกัน สัญญา	70 (34.31)	71 (34.80)	39 (19.12)	22 (10.79)	2 (0.98)
4.3 การจัดทำทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายตาม แผนงาน งานและโครงการ	78 (38.24)	69 (33.82)	37 (18.14)	12 (5.88)	8 (3.92)
4.4 การจัดทำทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายงบกลาง	79 (38.73)	67 (32.84)	42 (20.59)	8 (3.92)	8 (3.92)
4.5 การจัดทำทะเบียนคุมรายได้เงินนอก งบประมาณ	97 (47.55)	65 (31.86)	32 (15.69)	8 (3.92)	2 (0.98)
5. บัญชีย่อย					
5.1 การจัดทำบัญชีย่อยเงินสด	104 (50.98)	60 (29.41)	30 (14.71)	10 (4.90)	0
5.2 การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร-ใน งบประมาณ	96 (47.06)	64 (31.37)	34 (16.67)	4 (1.96)	6 (2.94)
5.3 การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร-นอก งบประมาณ	102 (50.00)	66 (32.35)	32 (15.69)	4 (1.96)	0
5.4 การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากคลัง	98 (48.04)	58 (28.43)	36 (17.65)	8 (3.92)	4 (1.96)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

กระบวนการจัดทำบัญชี	ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.5 การจัดทำบัญชีย่อยลูกหนี้เงินนอก งบประมาณ	98 (48.04)	64 (31.37)	32 (15.69)	4 (1.96)	6 (2.94)
5.6 การจัดทำบัญชีย่อยใบสำคัญเงินนอก งบประมาณ	98 (48.04)	58 (28.43)	32 (15.69)	10 (4.90)	6 (2.94)
5.7 การจัดทำบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงิน ประกัน	104 (50.98)	53 (25.98)	37 (18.14)	8 (3.92)	2 (0.98)
5.8 การจัดทำบัญชีย่อยรายได้แผ่นดิน	100 (49.02)	52 (25.49)	36 (17.65)	12 (5.88)	4 (1.96)
5.9 การจัดทำบัญชีย่อยรายได้แผ่นดิน นำส่งคลัง	98 (48.04)	66 (32.35)	34 (16.67)	12 (5.88)	4 (1.96)
5.10 การจัดทำบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงิน ประกัน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป - เงิน อุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน	100 (49.02)	66 (32.35)	34 (16.67)	10 (4.90)	4 (1.96)
6. การปิดบัญชี					
6.1 การปิดบัญชีประจำวัน	77 (37.75)	64 (31.37)	34 (16.67)	18 (8.82)	11 (5.39)
6.2 การปิดบัญชีประจำเดือน	112 (54.90)	60 (29.41)	26 (12.75)	4 (1.96)	2 (0.98)
6.3 การปิดบัญชีเมื่อสิ้นงวดบัญชี	106 (51.96)	66 (32.35)	26 (12.75)	4 (1.96)	2 (0.98)
7. รายงานการเงิน					
7.1 รายงานประจำเดือน					
7.1.1 การจัดทำรายงานการรับ-จ่ายเงิน บำรุงการศึกษา	115 (56.38)	65 (31.86)	20 (9.80)	2 (0.98)	2 (0.98)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

กระบวนการจัดทำบัญชี	ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.1.2 การจัดทำรายงานการรับ-จ่ายเงิน อุดหนุนฯ	111 (54.41)	85 (41.66)	32 (15.69)	4 (1.96)	2 (0.98)
7.1.3 การจัดทำรายงานการเงิน ประจำเดือนๆ	105 (51.47)	67 (32.84)	28 (13.73)	2 (0.98)	2 (0.98)
7.2 รายงานประจำปี	95	49	38	12	10
7.2.1 การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน	(46.57)	(24.02)	(18.63)	(5.88)	(4.90)
7.2.2 การจัดทำงบแสดงผลการ ดำเนินงาน	95 (46.57)	50 (24.51)	33 (16.18)	16 (7.84)	10 (4.90)
7.2.3 การจัดทำงบกระแสเงินสด	87 (42.64)	41 (20.10)	37 (18.14)	24 (11.77)	15 (7.35)
7.2.4 การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุ ประกอบงบการเงิน					
ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวม			มาก		

จากตารางที่ 4.3 พบว่าระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีระบบเกณฑ์คง
ค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด
รองลงมาคือระดับมาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล ระดับปัญหาในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์
คลัง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน
ด้านระบบงาน และด้านผู้บริหาร โดยแสดงจำนวนค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับปัญหาในการปฏิบัติงาน การจัดทำ
บัญชีตามเกณฑ์คลัง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัญหาในการปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านบุคลากร	3.09	0.89	ปานกลาง
ผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบบัญชีเกณฑ์คลัง	2.57	1.00	น้อย
ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบงานหลายด้าน	3.37	1.20	ปานกลาง
มีการเปลี่ยนบุคลากรบ่อย ทำให้การจัดทำบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน	3.09	1.20	ปานกลาง
บุคลากรไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง	3.32	1.10	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติงาน	2.58	0.83	น้อย
ออกรายงานการเงินได้ช้าและไม่นำส่งภายในเวลาที่กำหนด	3.29	1.10	ปานกลาง
ไม่ได้ปฏิบัติงานตามคู่มือ/ระเบียบที่กำหนดไว้	2.12	0.90	น้อย
ความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการบันทึกบัญชีด้านรับ/จ่าย/ทั่วไป	2.42	0.90	น้อย
การจัดทำทะเบียนคุมไม่ถูกต้องครบถ้วน	2.59	1.00	น้อย
รายงานการเงินบางรายการยังไม่มีการจัดทำ	2.50	1.00	น้อย
ด้านระบบงาน	3.32	0.88	ปานกลาง
ระบบบัญชีเกณฑ์คลังมีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อนเข้าใจยาก	3.17	1.00	ปานกลาง
ต้องจัดทำสมุดบัญชีและทะเบียนมากเกินไป	3.56	1.10	มาก
เอกสารงานการเงินไม่เป็นระบบ	3.13	1.15	ปานกลาง
ได้รับเอกสารจากงานที่เกี่ยวข้องล่าช้าและเอกสารไม่สมบูรณ์	3.41	1.00	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ปัญหาในการปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านผู้บริหาร	2.81	0.68	ปานกลาง
การสนับสนุนการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร	3.09	0.80	ปานกลาง
ความรู้ความเข้าใจในระบบงานบัญชีของผู้บริหาร	2.88	0.80	ปานกลาง
ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ในการตัดสินใจ	2.66	0.90	ปานกลาง
การให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร	2.63	0.90	ปานกลาง
ปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม	2.95	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีระบบเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.95 ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.09 ปัญหาและอุปสรรคด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.58 ปัญหาและอุปสรรคด้านระบบงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.32 ปัญหาและอุปสรรคด้านผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.81

ด้านบุคลากร สามารถเรียงลำดับระดับปัญหาและอุปสรรคได้ดังนี้ ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบงานหลายด้าน บุคลากรไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม และการเปลี่ยนบุคลากรบ่อย มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.37, 3.32 และ 3.09 ตามลำดับ และผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.57

ด้านการปฏิบัติงาน สามารถเรียงลำดับระดับปัญหาและอุปสรรคได้ดังนี้ ออกรายงานการเงินได้ช้าและไม่นำส่งภายในเวลาที่กำหนดบ่อย มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.29 การจัดทำทะเบียนคุมไม่ถูกต้อง รายงานการเงินบางรายการยังไม่ได้จัดทำ ความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการบันทึกบัญชีด้านรับ/จ่าย/ทั่วไป และการไม่ได้ปฏิบัติงานตามคู่มือ/ระเบียบที่กำหนดไว้มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.59, 2.50, 2.42 และ 2.12 ตามลำดับ

ด้านระบบงาน สามารถเรียงลำดับระดับปัญหาและอุปสรรคได้ดังนี้ การจัดทำสมุดบัญชี และทะเบียนมากเกินไปและการได้รับเอกสารจากงานที่เกี่ยวข้องล่าช้าและเอกสารไม่สมบูรณ์มี ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.56 และ 3.41 ตามลำดับ ระบบเกณฑ์ คงคลังมีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อนเข้าใจยาก และเอกสารงานการเงินไม่เป็นระบบมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหา และอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17 , 3.13 ตามลำดับ

ด้านผู้บริหาร สามารถเรียงลำดับระดับปัญหาและอุปสรรคได้ดังนี้ การสนับสนุนการ ปฏิบัติงานจากผู้บริหาร ความรู้ความเข้าใจในระบบงานบัญชีของผู้บริหาร การนำข้อมูลทางบัญชีไป ใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร และการให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานจากผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยระดับ ปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.09 , 2.80 , 2.66 และ 2.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ เกี่ยวกับจำนวนหัวหน้างานการบัญชีที่มีปัญหาใน การปฏิบัติงานบัญชี การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คลัง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับปัญหา

ปัญหาในการปฏิบัติงาน	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านบุคลากร					
ผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบ	6	30	76	54	38
บัญชีเกณฑ์คลัง	(2.94)	(14.71)	(37.25)	(26.47)	(18.63)
ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบงานหลายด้าน	38	68	46	36	16
	(18.63)	(33.33)	(22.55)	(17.65)	(7.84)
มีการเปลี่ยนบุคลากรบ่อย ทำให้การจัดทำบัญชี	32	44	58	50	20
ไม่เป็นปัจจุบัน	(15.69)	(21.57)	(28.43)	(24.51)	(9.80)
บุคลากรไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง	26	72	61	31	14
	(12.75)	(35.29)	(29.90)	(15.20)	(6.86)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ปัญหาในการปฏิบัติงาน	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการปฏิบัติงาน					
ออกรายงานการเงินได้ช้าและไม่นำส่งภายในเวลาที่กำหนด	24 (11.77)	69 (33.82)	69 (33.82)	27 (13.24)	15 (7.35)
ไม่ได้ปฏิบัติงานตามคู่มือ/ระเบียบที่กำหนดไว้	2 (0.98)	8 (3.92)	60 (29.41)	76 (37.26)	58 (28.43)
ความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการบันทึกบัญชี	6	12	72	86	28
ด้านรับ/จ่าย/ทั่วไป	(2.94)	(5.88)	(35.29)	(42.16)	(13.73)
การจัดทำทะเบียนคุมไม่ถูกต้องครบถ้วน	8 (3.92)	23 (11.27)	75 (36.77)	73 (35.78)	25 (12.26)
รายงานการเงินบางรายการยังไม่มีการจัดทำ	5 (2.45)	26 (12.75)	74 (36.27)	60 (29.41)	39 (19.12)
ความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการบันทึกบัญชี	6	12	72	86	28
ด้านรับ/จ่าย/ทั่วไป	(2.94)	(5.88)	(35.29)	(42.16)	(13.73)
ด้านระบบงาน					
ระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมีขั้นตอนยุ่งยาก	16 (7.84)	66 (32.35)	73 (35.79)	35 (17.16)	14 (6.86)
ซับซ้อนเข้าใจยาก					
ต้องจัดทำสมุดบัญชีและทะเบียนมาก	40 (19.61)	71 (34.80)	66 (32.35)	17 (8.33)	10 (4.90)
เกินไป					
เอกสารงานการเงินไม่เป็นระบบ	30 (14.71)	44 (21.57)	68 (33.33)	46 (22.55)	16 (7.84)
ได้รับเอกสารจากงานที่เกี่ยวข้องล่าช้าและเอกสารไม่สมบูรณ์	28 (13.73)	73 (35.78)	66 (32.35)	29 (14.22)	8 (3.92)
ด้านผู้บริหาร					
การสนับสนุนการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร	7 (3.43)	47 (23.04)	110 (53.92)	37 (18.14)	3 (1.47)

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ปัญหาในการปฏิบัติงาน	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความรู้ความเข้าใจในระบบงานบัญชีของผู้บริหาร	5 (2.45)	25 (12.26)	121 (59.31)	46 (22.55)	7 (3.43)
ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ในการตัดสินใจบริหารงบประมาณเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง	3 (1.47)	29 (14.22)	87 (42.65)	66 (32.35)	19 (9.31)
การให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร	4 (1.96)	23 (11.28)	90 (44.12)	67 (32.84)	20 (9.80)
ระดับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม			ปานกลาง		

จากตารางที่ 4.5 พบว่าระดับปัญหาในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.95 เมื่อพิจารณารายละเอียดแยกเป็นรายด้าน ปรากฏว่า

ด้านบุคลากร ปัญหาในเรื่องไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.25 ปัญหาในเรื่องผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบงานหลายด้านส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.33 ปัญหาในเรื่องการเปลี่ยนบุคลากรบ่อยส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.43 ปัญหาในเรื่องบุคลากรไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 35.29

ด้านการปฏิบัติงาน ปัญหาในเรื่องการออกรายงานล่าช้าและไม่นำเสนอภายในเวลาที่กำหนดส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.82 ปัญหาในเรื่องไม่ได้ปฏิบัติตามคู่มือ/ระเบียบที่กำหนดไว้ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 37.26 ปัญหาในเรื่องความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการบันทึกบัญชีด้านรับ/จ่าย/ทั่วไปส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 42.16 ปัญหาในเรื่องการจัดทำทะเบียนคุมไม่ถูกต้องครบถ้วนส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.77 ปัญหาเรื่องรายงานการเงินบางรายการยังไม่มีจัดทำส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.27

ด้านระบบงาน ปัญหาในเรื่องระบบบัญชีมีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อนเข้าใจยากส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.79 ปัญหาในเรื่องต้องจัดทำสมุดบัญชีและทะเบียนมากเกินไปส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 34.80 ปัญหาในเรื่องเอกสารงานการเงินไม่

เป็นระบบ ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ปัญหาในเรื่องได้รับเอกสารจากงานที่เกี่ยวข้องล่าช้าและเอกสารไม่สมบูรณ์ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 35.78

ด้านผู้บริหาร ปัญหาในเรื่องการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.92 ปัญหาในเรื่องความรู้ความเข้าใจในระบบงานบัญชีของผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 59.31 ปัญหาในเรื่องผู้บริหารสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ในการตัดสินใจส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.65 ปัญหาในเรื่องการให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานจากผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.12

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความคิดเห็นในแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแสดงจำนวน ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แนวทางแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านผู้บริหาร	4.54	0.49	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
จัดให้มีบุคลากรปฏิบัติงานประจำงานบัญชีโดยเพิ่มบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะตรงตามสายงาน	4.60	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
จัดอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	4.60	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ผู้บริหารศึกษาและทำความเข้าใจในระบบงานการบัญชี	4.48	0.61	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สร้างเว็บบอร์ดสนทนาปัญหางานการบัญชีระหว่างผู้จัดทำบัญชีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	4.50	0.70	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน	4.50	0.60	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

แนวทางแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านผู้ปฏิบัติงาน	4.54	0.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ศึกษาแนวปฏิบัติตามคู่มือของหน่วยตรวจสอบภายใน	4.54	0.57	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
นำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปมาช่วยในการจัดทำบัญชี	4.58	0.69	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
วางระบบทางเดินเอกสารให้เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบงานต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อต่อการจัดทำบัญชี	4.50	0.70	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับความคิดเห็นโดยรวม	4.54	0.52	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่าระดับความคิดเห็นในแนวทางแก้ไขปัญหาค่าเฉลี่ยในการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54

ด้านผู้บริหาร สามารถเรียงลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาค่าเฉลี่ยในการจัดทำบัญชีตามระบบเกณฑ์คงค้าง ได้ดังนี้ การจัดทำบุคลากรปฏิบัติงานประจำงานบัญชีโดยเพิ่มบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะตรงตามสายงาน และการจัดอบรมผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.60 การสร้างเว็บอร์ดสนทนาปัญหางานการบัญชีระหว่างผู้จัดทำบัญชีและการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50 และผู้บริหารศึกษาทำความเข้าใจในระบบงานการบัญชีมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48

ด้านผู้ปฏิบัติงาน สามารถเรียงลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาค่าเฉลี่ยในการจัดทำบัญชีตามระบบเกณฑ์คงค้าง ได้ดังนี้ การนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปมาช่วยในการจัดทำบัญชี ศึกษาแนวปฏิบัติตามคู่มือของหน่วยตรวจสอบภายใน และการวางระบบทางเดินเอกสารให้เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบงานต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58, 4.54, 4.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ เกี่ยวกับจำนวนหัวหน้างานการบัญชีที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับความคิดเห็น

แนวทางแก้ไขปัญหา	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านผู้บริหาร					
จัดให้มีบุคลากรปฏิบัติงานประจำงานบัญชี	124	76	4	0	0
โดยเพิ่มบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะ	(60.78)	(37.26)	(1.96)		
ตรงตามสายงาน					
จัดอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	126	74	4	0	0
	(61.77)	(36.27)	(1.96)		
ผู้บริหารศึกษาและทำความเข้าใจใน	110	82	12	0	0
ระบบงานการบัญชี	(53.92)	(40.20)	(5.88)		
สร้างเว็บบอร์ดสนทนาปัญหางานการบัญชี	130	58	14	2	0
ระหว่างผู้จัดทำบัญชีของสำนักงาน	(63.73)	(28.43)	(6.86)	(0.98)	
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา					
มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำ	115	75	14	0	0
ความเข้าใจร่วมกัน	(56.37)	(36.77)	(6.86)		
ด้านผู้ปฏิบัติงาน					
ศึกษาแนวปฏิบัติตามคู่มือของหน่วย	119	77	8	0	0
ตรวจสอบภายใน	(58.33)	(37.75)	(3.92)		
นำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปมาช่วยในการ	139	49	12	4	0
จัดทำบัญชี	(68.14)	(24.02)	(5.88)	(1.96)	
วางระบบทางเดินเอกสารให้เชื่อมโยง	124	58	20	2	0
ข้อมูลระหว่างระบบงานต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อ	(60.79)	(28.43)	(9.80)	(0.98)	
ต่อการจัดทำบัญชี					
ระดับความคิดเห็นโดยรวม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง				

จากตารางที่ 4.7 พบว่าส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่งกับแนวทางแก้ไข
ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบเกณฑ์ค้าง

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน ระดับปัญหาในการทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับระดับความ
สมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์ค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.1 ระดับปัญหาด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชี
ตามระบบบัญชีเกณฑ์ค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.8 แสดงความสัมพันธ์ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชี
ตามระบบบัญชีเกณฑ์ค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา

ความสมบูรณ์	ปัญหาด้านบุคลากร		
	ค่า r	ทิศทางความสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
เอกสาร	-0.226**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
สมุดบันทึกรายการขึ้นต้น	-0.392**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย	-0.392**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
ทะเบียน	-0.386**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
บัญชีย่อย	-0.204**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
การปิดบัญชี	-0.273**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
รายงานการเงิน	-0.392**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
รวม	-0.380**	ตรงกันข้าม	ต่ำ

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.8 พบว่า

1. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านเอกสารมีความสัมพันธ์ในทิศทาง
ตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ
-0.226

2. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.392

3. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นปลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.392

4. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านทะเบียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.386

5. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านบัญชีย่อมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.204

6. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านการปิดบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.273

7. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านรายงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.392

8. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.380

5.2 ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.9 แสดงความสัมพันธ์ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ความสมบูรณ์	ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน		
	ค่า r	ทิศทางความสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
เอกสาร	-0.331**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
สมุดบันทึกรายการขึ้นต้น	-0.554**	ตรงกันข้าม	ปานกลาง
สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย	-0.554**	ตรงกันข้าม	ปานกลาง
ทะเบียน	-0.511**	ตรงกันข้าม	ปานกลาง
บัญชีย่อย	-0.424**	ตรงกันข้าม	ปานกลาง
การปิดบัญชี	-0.410**	ตรงกันข้าม	ปานกลาง
รายงานการเงิน	-0.544**	ตรงกันข้าม	ปานกลาง
รวม	-0.583**	ตรงกันข้าม	ปานกลาง

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.9 พบว่า

1. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านเอกสารมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.331
2. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.554
3. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นปลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.554
4. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านทะเบียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.511

5. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านบัญชีย่อมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.424

6. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านการปิดบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.410

7. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านรายงานการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.544

8. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.583

5.3 ระดับปัญหาด้านระบบงานมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.10 แสดงความสัมพันธ์ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ความสมบูรณ์	ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน		
	ค่า r	ทิศทางความสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
เอกสาร	-0.229**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
สมุดบันทึกรายการขึ้นต้น	-0.280**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย	-0.280**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
ทะเบียน	-0.231**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
บัญชีย่อ	-0.130	ไม่สัมพันธ์กัน	ไม่สัมพันธ์กัน
การปิดบัญชี	-0.239**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
รายงานการเงิน	-0.339**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
รวม	-0.286**	ตรงกันข้าม	ต่ำ

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านเอกสารมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.229
2. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นมีความสัมพันธ์ในทางลบในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.280
3. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นปลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.280
4. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านทะเบียนมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.231
5. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านบัญชีย่อไม่มีความสัมพันธ์กัน
6. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านการปิดบัญชีมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.239
7. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านรายงานการเงินมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.339
8. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.286

5.4 ระดับปัญหาด้านผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.11 แสดงความสัมพันธ์ระดับปัญหาด้านผู้บริหารกับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ความสมบูรณ์	ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน		
	ค่า r	ทิศทางความสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
เอกสาร	0.002	ไม่สัมพันธ์กัน	ไม่สัมพันธ์กัน
สมุดบันทึกรายการขึ้นต้น	-0.069	ไม่สัมพันธ์กัน	ไม่สัมพันธ์กัน
สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย	-0.069	ไม่สัมพันธ์กัน	ไม่สัมพันธ์กัน
ทะเบียน	0.075	ไม่สัมพันธ์กัน	ไม่สัมพันธ์กัน
บัญชีย่อย	0.044	ไม่สัมพันธ์กัน	ไม่สัมพันธ์กัน
การปิดบัญชี	-0.029	ไม่สัมพันธ์กัน	ไม่สัมพันธ์กัน
รายงานการเงิน	0.081	ไม่สัมพันธ์กัน	ไม่สัมพันธ์กัน
รวม	0.041	ไม่สัมพันธ์กัน	ไม่สัมพันธ์กัน

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับปัญหาด้านผู้บริหารกับระดับความสมบูรณ์แต่ละด้านของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไม่มีความสัมพันธ์

5.5 ระดับปัญหาโดยรวมมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.12 แสดงความสัมพันธ์ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ความสมบูรณ์	ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน		
	ค่า r	ทิศทางความสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
เอกสาร	-0.291**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
สมุดบันทึกรายการขึ้นต้น	-0.476**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย	-0.476**	ตรงกันข้าม	ปานกลาง
ทะเบียน	-0.401**	ตรงกันข้าม	ปานกลาง
บัญชีย่อย	-0.276**	ไม่สัมพันธ์กัน	ไม่สัมพันธ์กัน
การปิดบัญชี	-0.352**	ตรงกันข้าม	ต่ำ
รายงานการเงิน	-0.452**	ตรงกันข้าม	ปานกลาง
รวม	-0.456**	ตรงกันข้าม	ปานกลาง

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.12 พบว่า

1. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านเอกสารมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.291
2. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.476
3. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นปลายมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.291

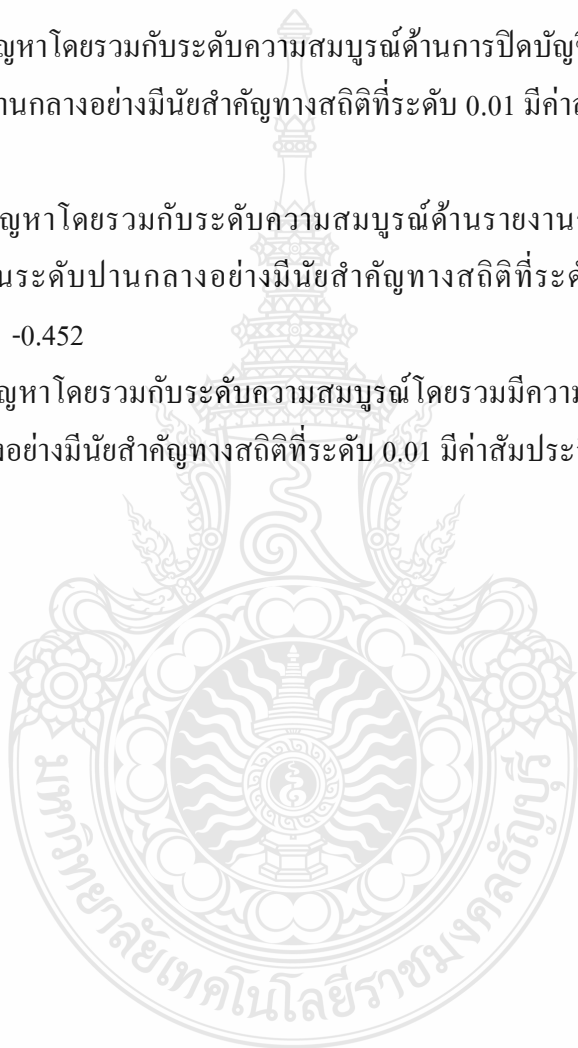
4. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านทะเบียนมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.401

5. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านบัญชีย่อยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.276

6. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านการปิดบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.352

7. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านรายงานการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.452

8. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.456

บทที่ 5

การสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง และศึกษาระดับปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน รวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านระบบงาน และด้านผู้บริหารพร้อมทั้งศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสร้างจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและผู้ปฏิบัติงานการบัญชีบางส่วน โดยแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ส่วนที่ 2 ความสมบูรณ์ในกระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ส่วนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ลักษณะของแบบสอบถามในส่วนที่ 2,3,4 เป็นมาตราส่วนประเมินค่า(Rating Scale) ตามวิธีการของ (Likert Scale) โดยมีข้อคำถามให้ตอบและให้คะแนน 5 ระดับ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ 5 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้น เป็นข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน
2. ข้อมูลระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. ข้อมูลระดับปัญหาในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านระบบงาน และด้านผู้บริหาร

4. ข้อมูลระดับความคิดเห็นในแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ระดับปัญหาในการทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น เป็นข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศ พบว่าหัวหน้างานการบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 95.10 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 4.90

อายุ พบว่าหัวหน้างานการบัญชีส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.27 รองลงมาคืออายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.88 อายุระหว่าง 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.65 และอายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.20ตามลำดับ

วุฒิการศึกษา พบว่าหัวหน้างานการบัญชีส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70.59 รองลงมาคือสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 25.98 และต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3.43 ตามลำดับ

ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าหัวหน้างานการบัญชีส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.45 รองลงมาคือระหว่าง 6 -10 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.65 ระหว่าง 16 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.16 มากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.16 และระหว่าง 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.66 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 เมื่อพิจารณา

แยกเป็นรายด้านปรากฏว่า ด้านเอกสารมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.45 ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.09 ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นปลายมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40 ด้านทะเบียนมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.06 ด้านบัญชีย่อยมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.19 ด้านการปิดบัญชีมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.18 ด้านรายงานการเงินมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.08

ด้านเอกสาร สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านรับมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50
2. การจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านจ่ายมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50
3. การจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านทั่วไปมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40

ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นต้น สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การจัดทำสมุดเงินสดมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20
2. การจัดทำสมุดเงินฝากธนาคารมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20
3. การจัดทำสมุดเงินฝากคลังมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10
4. การจัดทำสมุดรายวันทั่วไปมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.90

ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

การผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไปมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40

ด้านทะเบียน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การจัดทำทะเบียนคุมเลขที่ใบสำคัญการลงบัญชีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20

2. การจัดทำทะเบียนคุมรายไ้เงินนอกงบประมาณมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20

3. การจัดทำทะเบียนคุมเงินมัดจำประกันสัญญา มีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.0

4. การจัดทำทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายตามแผนงาน งานและโครงการมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.0

5. การจัดทำทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายงบกลางมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.0

ด้านบัญชีย่อย สามารถสรุปผลได้ดังนี้ การจัดทำบัญชีย่อยเงินสดมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.3

1. การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร-นอกงบประมาณมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.3

2. การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร-ในงบประมาณมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20

3. การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากคลังมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20

4. การจัดทำบัญชีย่อยลูกหนี้เงินนอกงบประมาณมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20

5. การจัดทำบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงินประกันมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20

6. การจัดทำบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงินประกันประเภทเงินอุดหนุนทั่วไปมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20

7. การจัดทำบัญชีย่อยใบสำคัญเงินนอกงบประมาณมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10

8. การจัดทำบัญชีย่อยรายได้แผ่นดินมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10

9. การจัดทำบัญชีย่อยรายได้แผ่นดินนำส่งคลังมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10

การปิดบัญชี สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การปิดบัญชีประจำเดือนมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40
2. การปิดบัญชีเมื่อสิ้นงวดบัญชีมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด 4.30
3. การปิดบัญชีประจำวันมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.0

ด้านรายงานการเงิน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การจัดทำรายงานการรับ-จ่ายเงินบำรุงการศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40
2. การจัดทำรายงานรับ - จ่ายเงินอุดหนุนทั่วไป-เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30
3. การจัดทำรายงานการเงินประจำเดือน มีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30
4. การจัดทำงบแสดงฐานะการเงินมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.0
5. การจัดทำงบแสดงผลการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.0
6. การจัดทำงบกระแสเงินสดมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.0
7. การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินมีค่าเฉลี่ยระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.0

ส่วนที่ 3 ข้อมูลระดับปัญหาในการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านระบบงาน และด้านผู้บริหาร

ระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีระบบเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.95 ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.09 ปัญหาและอุปสรรคด้านการปฏิบัติงานอยู่ใน

ระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.58 ปัญหาและอุปสรรคด้านระบบงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.32 ปัญหาและอุปสรรคด้านผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.81

ด้านบุคลากร สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบงานหลายด้านมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.37

2. บุคลากรไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.32

3. การเปลี่ยนบุคลากรบ่อย มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.09

4. ผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.57

ด้านการปฏิบัติงาน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ออกรายงานการเงินได้ช้าและไม่นำส่งภายในเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.29

2. การจัดทำทะเบียนคุมไม่ถูกต้องมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.59

3. รายงานการเงินบางรายการยังไม่ได้จัดทำ มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.50

4. ความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการบันทึกบัญชีด้านรับ/จ่าย/ทั่วไปมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.42

5. การไม่ได้ปฏิบัติงานตามคู่มือ/ระเบียบที่กำหนดไว้มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.12

ด้านระบบงาน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การจัดทำสมุดบัญชีและทะเบียนมากเกินไปมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.56

2. การได้รับเอกสารจากงานที่เกี่ยวข้องล่าช้าและเอกสารไม่สมบูรณ์มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก โดยมี 3.41

3. ระบบเกณฑ์คงค้างมีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อนเข้าใจมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17

4. เอกสารงานการเงินไม่เป็นระบบมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.13

ด้านผู้บริหาร สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การสนับสนุนการปฏิบัติงานจากผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.09

2. ความรู้ความเข้าใจในระบบงานบัญชีของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.88

3. การนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.66

4. การให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานจากผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยมี 2.63

ส่วนที่ 4 ข้อมูลระดับความคิดเห็นในแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ระดับความคิดเห็นในแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54

ด้านผู้บริหาร สามารถสรุประดับความคิดเห็นได้ดังนี้

1. การจัดให้บุคลากรปฏิบัติงานประจำงานบัญชีโดยเพิ่มบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะตรงตามสายงานค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.6

2. การจัดอบรมผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.6

3. การสร้างเว็บอร์ดสนทนาระหว่างการบัญชีระหว่างผู้จัดทำบัญชีมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.5

4. การประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.5

5. ผู้บริหารศึกษาทำความเข้าใจในระบบงานการบัญชีมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48

ด้านผู้ปฏิบัติงาน สามารถสรุประดับความคิดเห็นได้ดังนี้

1. การนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปมาช่วยในการจัดทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58
2. ศึกษาแนวปฏิบัติตามคู่มือของหน่วยตรวจสอบภายในมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54
3. การวางระบบทางเดินเอกสารให้เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบงานต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ระดับปัญหาในการทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ Pearson-(Pearson Product Moment Correlation) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance) เท่ากับ 0.01

5.1 ระดับปัญหาด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านเอกสารมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.226
2. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.392
3. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นปลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.392
4. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านทะเบียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.386
5. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านบัญชีย่อยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.204
6. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านการปิดบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.273
7. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์ด้านรายงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.392

8. ระดับปัญหาด้านบุคลากรกับระดับความสมบูรณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.380

5.2 ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านเอกสารมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.331

2. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขั้นต้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง r เท่ากับ -0.554

3. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขั้นปลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง r เท่ากับ -0.554

4. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านทะเบียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง r เท่ากับ -0.511

5. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านบัญชีย่อยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง r เท่ากับ -0.424

6. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านการปิดบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง r เท่ากับ -0.410

7. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านรายงานการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง r เท่ากับ -0.544

8. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานกับระดับความสมบูรณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง r เท่ากับ -0.583

5.3 ระดับปัญหาด้านระบบงานมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านเอกสารมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.229

2. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการขั้นต้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.280

3. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการชั้นปลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.280

4. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านทะเบียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.231

5. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านบัญชีย่อไม่มีความสัมพันธ์

6. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านการปิดบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.239

7. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์ด้านรายงานการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.339

8. ระดับปัญหาด้านระบบงานกับระดับความสมบูรณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.286

5.4 ระดับปัญหาด้านผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คลังของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ระดับปัญหาด้านผู้บริหารกับระดับความสมบูรณ์แต่ละด้านของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คลังของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน

5.5 ระดับปัญหาโดยรวมมีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คลังของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านเอกสารมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.291

2. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการชั้นต้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง r เท่ากับ -0.476

3. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านสมุดบันทึกรายการชั้นปลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.291

4. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านทะเบียนมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง r เท่ากับ -0.401

5. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านบัญชีย่อมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ -0.276

6. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านการปิดบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำ r เท่ากับ - 0.352

7. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์ด้านรายงานการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง r เท่ากับ - 0.452

8. ระดับปัญหาโดยรวมกับระดับความสมบูรณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง r เท่ากับ - 0.456

5.2 การอภิปรายผลผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 204 คน มีประเด็นควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้นำระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมาใช้ระยะหนึ่งแล้ว ทำให้มีความเข้าใจในระบบงานบัญชีเกณฑ์คงค้างมากขึ้น ส่งผลให้ความสมบูรณ์ของการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรัตติยา วานิชสวัสดิ์วิชัย (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริหารงานการเงิน บัญชีและพัสดุของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ระดับการปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านเอกสารขั้นต้น การจัดทำบัญชีย่อยเงินสด การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร-นอกงบประมาณ การปิดบัญชีประจำเดือน การปิดบัญชีเมื่อสิ้นงวดบัญชี และการจัดทำรายงานประจำเดือนอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการนำระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมาใช้ระยะหนึ่งแล้วส่งผลให้มีความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านเอกสารมีระดับความสมบูรณ์มากที่สุดเป็นเพราะการจัดทำบัญชีและรายงานต่าง ๆ ต้องเริ่มจากการจัดทำเอกสารจึงทำให้การจัดทำเอกสารอยู่ในระดับที่สมบูรณ์มากที่สุด และการจัดทำบัญชีย่อยเงินสด การจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร - นอกงบประมาณ มีความจำเป็นที่หน่วยงานจะต้องจัดทำเพื่อตรวจสอบยอดเงินสดและเงินฝากธนาคารในแต่ละวัน ส่วนการปิดบัญชีประจำเดือน การปิดบัญชีเมื่อสิ้นงวดบัญชีและการจัดทำรายงานประจำเดือนอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะกิจการต้องปิดบัญชีในแต่ละเดือนและ

จัดทำรายงานการเงินประจำเดือน รวมทั้งต้องปิดบัญชีประจำปีเพื่อจัดทำรายงานประจำปีส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ระดับความสมบูรณ์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ทั้งนั้นผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจในเอกสารขั้นต้น สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย และรายงานต่าง ๆ จึงจะส่งผลให้ระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ ยิ้มเจริญ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง : กรณีศึกษาเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานภายใต้กรมการเงินทหารบกในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารขั้นต้นในการบันทึกบัญชี สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย และรายงานต่าง ๆ

3. ระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีระบบเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาด้านระบบงานมากที่สุด รองลงมาคือด้านบุคลากร ด้านผู้บริหารและด้านการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของระเบียบสุขวิทย์ (2547:บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาถึงความคิดเห็นของนักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ต่อการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ผลการศึกษาพบว่านักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 มีความคิดเห็นต่อปัญหาของการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาด้านกระบวนการมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชร พยัคฆ์ (2550 - 2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจ และวิธีการใช้ระบบบัญชีเกี่ยวกับเกณฑ์คงค้างของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน ด้านบัญชี ด้านงบประมาณ และด้านพัสดุ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่าผู้ปฏิบัติงานมีปัญหาในการเปลี่ยนระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดา คำเสมอ (2554 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสันหวิษญ์ ผลิผล (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาระดับปัญหาาระบบบัญชีใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า มีปัญหาในการปฏิบัติงานตามระบบบัญชีใหม่ โดยรวมด้านการบันทึกบัญชี ด้านการจัดทำทะเบียน และด้านรายงานการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง

4. ระดับปัญหาด้านบุคลากรในเรื่องผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบงานหลายด้านมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นผลมาจากผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานเป็นครูผู้สอนทำให้ต้องรับผิดชอบงานสอนและงานบัญชีด้วย ส่งผลให้ไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยวิพาพรรณ ดอนจันทร์โคตร (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไข

ปัญหาการดำเนินงานการเงินและการบัญชี โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่าผู้ปฏิบัติงานมีภาระงานสอนด้วยทำให้ไม่มีเวลาปฏิบัติงานการเงินและการบัญชี และสอดคล้องกับงานวิจัยของสันนุติ เสงรัตน์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความพร้อมและอุปสรรคของหน่วยราชการ ในการเปลี่ยนแปลงการบันทึกบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาในเรื่องบุคลากรทางด้านการบัญชีไม่เพียงพอ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของประยูร ภวัก์คะนันท์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาประสบการณ์และแนวคิดในการพัฒนางานจากปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของบุคลากรสายการเงินสังกัดโรงพยาบาลชุมชนในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่สำคัญคือบุคลากรไม่เพียงพอ

5. ระดับปัญหาด้านบุคลากรในเรื่องบุคลากรไม่ได้รับการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าบุคลากรได้รับการฝึกอบรมในการปฏิบัติงานตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างพอสมควร แต่อาจจะมีบุคลากรที่บรรจุใหม่ หรือเพิ่งสับเปลี่ยนย้ายมาทำงานบัญชีอาจยังไม่ได้รับการฝึกอบรมการปฏิบัติงานบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา คำนวนสกุณี (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาความพร้อมของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่กับระบบงบประมาณพัสดุการเงินและบัญชีกองทุนโดยเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย ผลการศึกษาพบว่าบุคลากรได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับระบบงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง

6. ระดับปัญหาด้านบุคลากรในเรื่องผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง อาจเป็นเพราะมีการนำระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมาใช้ระยะหนึ่งแล้ว และมีการฝึกอบรมเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของระเบียบ สุขวิทย์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ต่อการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ผลการศึกษาพบว่า นักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างในระดับดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ จันท์พัฒนา (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของข้าราชการที่มีต่อระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการมีความรู้ ความเข้าใจต่อระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา คำนวนสกุณี (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความพร้อมของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่เกี่ยวกับระบบงบประมาณพัสดุการเงินและบัญชีกองทุนโดยเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย ผลการศึกษาพบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงบประมาณ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ ยิ้มเจริญ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง :

กรณีศึกษาเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานภายใต้กรมการเงินทหารบกในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารขั้นต้นในการบันทึกบัญชี สมุดบันทึก รายการขึ้นปลาย และรายงานต่าง ๆ

7. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานในเรื่องออกรายงานการเงินได้ช้า ไม่นำส่งภายในเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่ายังมีหน่วยงานบางส่วนที่ไม่สามารถนำส่งรายงานภายในกำหนดเวลาได้ ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีสาเหตุของปัญหาที่แตกต่างกัน เช่น บางหน่วยงานมีบุคลากรไม่เพียงพอส่งผลให้การจัดทำรายงานล่าช้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสันหวิษญ์ พลีผล (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาในระบบบัญชีใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ด้านการปฏิบัติงาน จากการศึกษาพบว่า มีปัญหาในการปฏิบัติงานตามระบบบัญชีใหม่ โดยรวมด้านการบันทึกบัญชี ด้านการจัดทำทะเบียน และด้านรายงานการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิพาพรรณ ดอนจันทร์โคตร (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานการเงินและการบัญชีโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า การส่งรายงานการเงินแต่ละประเภทไม่ตรงตามกำหนดเวลา

8. ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติงานในเรื่องความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการบันทึกบัญชี ด้านรับ/ด้านจ่าย/ด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย แสดงว่าผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในหลักการบันทึกบัญชีพอสมควร ยกเว้นบุคลากรที่เพิ่งเข้ามาปฏิบัติงานใหม่อาจยังมีเข้าใจคลาดเคลื่อนในหลักการบันทึกบัญชีบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของระเบียบ สุขวิทย์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ต่อการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ผลการศึกษาพบว่า นักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างอยู่ในระดับดี

9. ระดับปัญหาด้านระบบงานในเรื่องระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจยากมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในระดับมาก เป็นเพราะระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมีเอกสารและสมุดบัญชีรวมทั้งขั้นตอนซับซ้อนทำให้ผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจและปฏิบัติได้ไม่ครบถ้วนส่งผลให้ระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประยูร ภูวรงค์ะนันท์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาประสบการณ์และแนวคิดในการพัฒนางานจากปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของบุคลากรสายการเงิน สังกัดโรงพยาบาลชุมชนในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่าระบบการเงินบัญชีมีความยุ่งยาก ซับซ้อน เอกสารการเบิกจ่ายมากเกินไป

10. ระดับความคิดเห็นในแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.5) โดยด้านผู้บริหารส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยกับการจัดให้บุคลากรปฏิบัติงานประจำงานบัญชีโดยเพิ่มบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะตรงตามสายงานและการจัดอบรมผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.6) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ ยิ้มเจริญ (2547:บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง : กรณีศึกษาเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานภายใต้กรมการเงินทหารบกในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านบุคลากรให้ความสำคัญกับเรื่องบุคลากรที่รับผิดชอบควรมีความรู้ในด้านบัญชีโดยตรงและการจัดให้บุคลากรที่รับผิดชอบด้านบัญชีเข้ารับการฝึกอบรมการจัดทำบัญชี และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาววรรณ สุทธิโกศล (2548 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีจากเงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง กรณีศึกษา โรงพยาบาลของรัฐ ผลการศึกษาพบว่าด้านการเตรียมความพร้อมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านระบบบัญชีและเพิ่มบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะตรงตามสายงาน

11. การทดสอบสมมติฐานปรากฏว่าปัญหาด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านระบบงาน มีความสัมพันธ์กับระดับความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานบัญชีเกณฑ์คงค้าง ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยการปรับภาคราชการเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ของปรัชญา เวสารัชต์ และคนอื่น ๆ พบว่าปัญหาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานประกอบด้วยปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน และปัญหาด้านระบบงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตติยา วานิชสวัสดิ์วิชัย (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริหารงานการเงิน บัญชีและพัสดุของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริหารงานการเงินบัญชีและพัสดุคือ ประสิทธิภาพของบุคลากร การฝึกอบรมของบุคลากร และจำนวนบุคลากร

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านความสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับความสมบูรณ์แต่ละด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านเอกสาร ด้านสมุดบันทึก รายการขึ้นปลาย ด้านบัญชีย่อย ด้านการปิดบัญชี ด้านสมุดบันทึกรายการขึ้นต้น ด้านรายงานการเงิน และด้านทะเบียน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าระดับความสมบูรณ์แต่ละด้านไม่เท่ากันแสดงว่างานการบัญชีบางหน่วยงานยังจัดทำบัญชีไม่ครบตามกระบวนการการจัดทำบัญชีของสำนักงานคณะกรรมการ

การอาชีวศึกษา ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานบัญชีควรจัดทำบัญชีให้ครบตามกระบวนการจัดทำบัญชีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และจัดส่งรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้ทันต่อการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อไป ทั้งนี้ผู้บริหารก็ควรตรวจติดตามการปฏิบัติงานบัญชีอย่างต่อเนื่องว่าสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และนำส่งรายงานภายในเวลาที่กำหนดหรือไม่ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและร่วมค้นหาแนวทางแก้ไข

2. ด้านปัญหาในการปฏิบัติงาน

ด้านบุคลากร จากผลการวิจัยปัญหาที่พบมากที่สุด คือปัญหาด้านผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบงานหลายด้าน เป็นเพราะว่าหัวหน้างานการบัญชีและผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน เลยไม่มีเวลาในการจัดทำบัญชี ส่งผลให้การทำงานล่าช้า ออกรายงานการเงินไม่ทันเวลาที่กำหนด ดังนั้นจึงควรจัดให้มีบุคลากรปฏิบัติงานประจำงานบัญชีโดยเพิ่มบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะตรงตามสายงาน

ด้านการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัยพบปัญหาด้านการออกรายงานการเงินได้ล่าช้าและไม่นำส่งภายในเวลาที่กำหนด มากที่สุด ซึ่งอาจเป็นผลมาจากปัญหาด้านบุคลากรไม่เพียงพอ ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานอาจนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปเข้ามาช่วยในการจัดทำบัญชี เพื่อลดเวลาในการจัดทำบัญชี และสามารถส่งรายงานได้ภายในกำหนดเวลา

ด้านระบบงาน จากผลการวิจัยปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาเรื่องการจัดทำบัญชีและสมุดทะเบียนมากเกินไป จากปัญหาดังกล่าวผู้ที่เกี่ยวข้องควรทบทวนระบบบัญชี และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำสมุดบัญชีและทะเบียนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงต่อไป

ด้านผู้บริหาร จากผลการวิจัยปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การสนับสนุนการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้บริหารปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หากผู้บริหารไม่ให้ความสนับสนุนการปฏิบัติงานอาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนั้นผู้บริหารควรศึกษาภาระงานแต่ละงานอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม และเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ผลงานที่ปรากฏมีประสิทธิภาพ

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

1. เนื่องจากในปัจจุบันงานการบัญชี วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้องจัดทำบัญชีถึง 3 ระบบ คือ ระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง ระบบ GFMIS ระบบ WEB Online ดังนั้นควรมีการศึกษาระบบบัญชีที่เหมาะสม

2. เนื่องจากระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความซับซ้อนและต้องจัดทำสมุดบัญชีและทะเบียนมากเกินไป จึงควรมีการศึกษาความเหมาะสมของระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. ควรมีการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในงานการบัญชีของผู้บริหารในภาระงานการบัญชี เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายและปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการบัญชี เช่น การจ้างบุคลากร การมอบหมายงาน การพัฒนาบุคลากร การบริหารงาน ซึ่งหากกำหนดนโยบายผิดพลาด อาจก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานได้

บรรณานุกรม

- กลุ่มมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ,กรมบัญชีกลาง : 2546. หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับ
หน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2. กรุงเทพฯ
- ผกากรอง บรรดาศักดิ์.2549.ศึกษาประสิทธิภาพการทำงานหลังการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีเกณฑ์เงิน
สดเป็นเกณฑ์คงค้างของนักบัญชีในจังหวัดกาฬสินธุ์ วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประยูร ภวังค์คะนันท์.2547.ศึกษาประสบการณ์และแนวคิดในการพัฒนางานจากการปฏิบัติงาน
การเงินและบัญชีของบุคลากรสายการเงินสังกัดโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รัตติยา วานิชสวัสดิ์วิชัย.2552.การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริหารงานการเงิน บัญชีและพัสดุ
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- ระเบียบ สุขวิทย์. 2547. ศึกษาความคิดเห็นของนักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ต่อการ
จัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รุจิกร ญาณ โยธิน.2551.การศึกษายุทธศาสตร์การปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์.
- ลัดดา คำเสมอ.2554.ศึกษาปัญหาของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วรินดา บริบาล.2549.ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของข้าราชการในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- วัชรวิ พยัคฆ์.2550-2551. ศึกษาเรื่องความรู้ ความเข้าใจต่อการเปลี่ยนระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็น
เกณฑ์คงค้าง ของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. งานบัญชี กอง
คลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิพาพรรณ ดอนจันทร์โคตร.2546.ปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานการเงินและการบัญชีโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิภาลักษณ์ ชุตติเดชานุกูล. 2550. ศึกษาถึงความพร้อมในการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง ของโรงพยาบาลชุมชน ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมเกียรติ ชีเมจริญ. 2547. ศึกษาเรื่องปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง : กรณีศึกษาเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานภายใต้กรมการเงิน ทหารบกในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สัณหวิษณุ ผลิผล.2546.ศึกษาปัญหาระบบบัญชีใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการปฏิบัติงาน.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สันนุติ เสลารัตน์.2546.ศึกษาความพร้อมและอุปสรรคของหน่วยราชการในการเปลี่ยนแปลงการบันทึกบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. “ประวัติสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” [ออนไลน์].เข้าถึงได้จาก<http://www.vec.go.th>, [สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2554].
- สุกัญญา คำนวนสกุณี.2546.ศึกษาความพร้อมของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่กับระบบงบประมาณพัสดุดูการเงินและบัญชีกองทุนโดยเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุภาภรณ์ จันทร์พัฒนา.2546.ศึกษาความรู้ความเข้าใจของข้าราชการที่มีต่อระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภาวรรณ สุลิกโกศล.2548. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์กรณีศึกษา : กรณีโรงพยาบาลของรัฐวิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- หน่วยตรวจสอบภายใน,กรมอาชีวศึกษา : 2546. คู่มือระบบการบัญชีส่วนราชการเกณฑ์คงค้างของกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง “วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และนำเสนอในลักษณะภาพรวม จึงขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ความสมบูรณ์ในกระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง
- ส่วนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง
- ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

20 – 30 ปี

31 – 40 ปี

41 – 50 ปี

51 – 60 ปี

3. วุฒิการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

1 – 5 ปี

6 – 10 ปี

11 – 15 ปี

16 – 20 ปี

21 – 25 ปี

มากกว่า 25 ปี

ส่วนที่ 2 ความสมบูรณ์ในกระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ท่านได้จัดทำบัญชีตามกระบวนการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างมีผลการปฏิบัติงานเสร็จสมบูรณ์อยู่ในระดับใด (โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ตามระดับความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงาน)

กระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง	ระดับความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เอกสาร					
มีการจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านรับ เพื่อบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการรับเงินสด เช็ค ธนาณัติ หรือเงินฝากธนาคารหรือเงินฝากคลัง					
มีการจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านจ่าย เพื่อบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการจ่ายเงินสดหรือเงินฝากธนาคาร					
มีการจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีด้านทั่วไป เพื่อบันทึกบัญชีที่ไม่เกี่ยวกับการรับ – จ่ายเงินสดหรือเงินฝากธนาคาร					
สมุดบันทึกรายการขั้นต้น					
มีการจัดทำสมุดเงินสด เพื่อบันทึกรายการเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินสดทุกประเภทและเอกสารแทนตัวเงิน เช่น เช็ค ธนาณัติ ดร๊าฟท์					
มีการจัดทำสมุดเงินฝากธนาคาร เพื่อบันทึกรายการเกี่ยวกับการนำเงินฝากธนาคารและจ่ายเงินด้วยเช็คของส่วนราชการเจ้าของบัญชีทุกบัญชี					
มีการจัดทำสมุดเงินฝากคลัง เพื่อใช้บันทึกรายการเกี่ยวกับการรับและถอนเงินฝากคลังทุกประเภท					
มีการจัดทำสมุดรายวันทั่วไป เพื่อใช้บันทึกรายการที่มีใช้เงินสดหรือเงินฝากธนาคารหรือเงินฝากคลัง เช่น รายการปรับปรุงบัญชี					
สมุดบันทึกรายการขั้นปลาย					
มีการผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไปตามกระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง					

กระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง	ระดับความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ทะเบียน					
มีการจัดทำทะเบียนคุมเลขที่ใบสำคัญการลงบัญชี					
มีการจัดทำทะเบียนคุมเงินมัดจำประกันสัญญา					
มีการจัดทำทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายตามแผนงาน งานและโครงการ					
มีการจัดทำทะเบียนคุมค่าใช้จ่ายงบกลาง					
มีการจัดทำทะเบียนคุมรายได้เงินนอกงบประมาณ					
บัญชีย่อย					
มีการจัดทำบัญชีย่อยเงินสด					
มีการจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร-ในงบประมาณ					
มีการจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากธนาคาร-นอกงบประมาณ					
มีการจัดทำบัญชีย่อยเงินฝากคลัง					
มีการจัดทำบัญชีย่อยลูกหนี้เงินนอกงบประมาณ					
มีการจัดทำบัญชีย่อยใบสำคัญเงินนอกงบประมาณ					
มีการจัดทำบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงินประกัน					
มีการจัดทำบัญชีย่อยรายได้แผ่นดิน					
มีการจัดทำบัญชีย่อยรายได้แผ่นดินนำส่งคลัง					
มีการจัดทำบัญชีย่อยเงินรับฝากและเงินประกัน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป-เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
การปิดบัญชี					
มีการปิดบัญชีประจำวัน เพื่อหายอดเงินสดคงเหลือประจำวัน และเปรียบเทียบกับรายงานเงินสดคงเหลือประจำวัน					
มีการปิดบัญชีประจำเดือน เพื่อให้ทราบผลการรับ-จ่ายเงินในระหว่างเดือน					
มีการปิดบัญชีเมื่อสิ้นงวดบัญชี					

กระบวนการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง	ระดับความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
รายงานการเงิน					
รายงานประจำเดือน					
มีการจัดทำรายงานการรับ-จ่ายเงินบำรุงการศึกษา					
มีการจัดทำรายงานการรับ-จ่ายเงินอุดหนุนทั่วไป-เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
มีการจัดทำรายงานการเงินประจำเดือน ประกอบด้วย งบทดลอง รายงานเงินสด รายงานเงินฝากธนาคาร-ในงบประมาณ รายงานเงินฝากธนาคาร-นอกงบประมาณ รายงานเงินฝากคลัง รายงานลูกหนี้ รายงานใบสำคัญ รายงานเงินรายได้แผ่นดิน รายงานเงินรับฝากและเงินประกัน รายงานเงินประจำงวดส่วนจังหวัด รายงานค่าใช้จ่ายตามแผนงาน งานและโครงการ- ปัจจุบัน รายงานค่าใช้จ่ายงบกลาง รายงานเงินคงเหลือประจำวัน งบเทียบยอดเงินฝากธนาคาร					
รายงานประจำปี					
มีการจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน					
มีการจัดทำงบแสดงผลการดำเนินงาน					
มีการจัดทำงบกระแสเงินสด					
มีการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน					

ส่วนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ท่านคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างอยู่ในระดับใด (โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ตามระดับของปัญหา)

คำถาม	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านบุคลากร					
ผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง					
ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบงานหลายด้าน ทำให้ไม่มีเวลาในการจัดทำบัญชี					
มีการเปลี่ยนบุคลากรบ่อย ทำให้การจัดทำบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน					
บุคลากรไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง					
ด้านการปฏิบัติงาน					
ออกรายงานการเงินได้ช้าและไม่นำส่งภายในเวลาที่กำหนด					
ไม่ได้ปฏิบัติงานตามคู่มือ/ระเบียบที่กำหนดไว้					
ความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการบันทึกบัญชีด้านรับ/จ่าย/ทั่วไป					
การจัดทำทะเบียนคุมไม่ถูกต้องครบถ้วน					
รายงานการเงินบางรายการยังไม่มีการจัดทำ					
ด้านระบบงาน					
ระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อนเข้าใจยาก					

คำถาม	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ต้องจัดทำสมุดบัญชีและทะเบียนมากเกินไป					
เอกสารงานการเงินไม่เป็นระบบ ทำให้ยากต่อการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง					
ได้รับเอกสารจากงานที่เกี่ยวข้องล่าช้าและเอกสารไม่สมบูรณ์					
ด้านผู้บริหาร					
การสนับสนุนการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร					
ความรู้ความเข้าใจในระบบงานบัญชีของผู้บริหาร					
ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ในการตัดสินใจบริหารงบประมาณเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง					
การให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์ดังกล่าว

ท่านมีความคิดเห็นต่อแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์ดังกล่าวอยู่ในระดับใด(โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ตามระดับของความคิดเห็น)

แนวทางแก้ไข	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านผู้บริหาร					
จัดให้มีบุคลากรปฏิบัติงานประจำงานบัญชีโดยเพิ่มบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะตรงตามสายงาน					
จัดอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง					
ผู้บริหารศึกษาและทำความเข้าใจในระบบงานการบัญชี					
สร้างเว็บอร์ดสนทนาปัญหางานการบัญชีระหว่างผู้จัดทำบัญชีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา					
มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน					
ด้านผู้ปฏิบัติงาน					
ศึกษาแนวปฏิบัติตามคู่มือของหน่วยตรวจสอบภายใน					
นำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปมาช่วยในการจัดทำบัญชี					
วางระบบทางเดินเอกสารให้เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบงานต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อต่อการจัดทำบัญชี					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ – สกุล : นางสาวรัชনীวรรณ ศรีทองเพ็ง
- วัน เดือน ปี เกิด : วันอังคารที่ 11 กันยายน 2522
- ที่อยู่ : 1/1 หมู่ 4 ตำบลบางศาลา อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
80140
- ประวัติการศึกษา : ปี พ.ศ. 2542 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการบัญชี
คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช
ปี พ.ศ. 2544 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการบัญชี
คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช
ปี พ.ศ. 2546 ระดับปริญญาตรี สาขางานการบัญชี
คณะวิทยาการการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ประวัติการทำงาน : ปี พ.ศ. 2544 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 1
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระบี่
ปี พ.ศ. 2547 ครู คศ.1
วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช
- เบอร์โทรศัพท์ : 081-6518975
- อีเมล : annratchaneewan@hotmail.com